

University of Groningen

Financiële gevolgen van maximering van de OZB-tarieven

Allers, M.A.

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2004

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Allers, M. A. (2004). *Financiële gevolgen van maximering van de OZB-tarieven*. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Financiële gevolgen van maximering van de OZB-tarieven

dr. M.A. Allers

COELO-rapport 04-02
Februari 2004

ISBN 90 76276 30 7

© COELO, Groningen 2004

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

Aan het verzamelen en het verwerken van de gegevens voor deze uitgave is de grootst mogelijke zorg besteed. Iedere aansprakelijkheid voor de gevolgen van activiteiten die op basis van deze gegevens worden ondernomen wordt echter afgewezen.

COELO

Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
Faculteit der Economische Wetenschappen
Rijksuniversiteit Groningen
Postbus 800
9700 AV Groningen

www.coelo.nl

Inhoudsopgave

0. Voorwoord.....	4
1. Inleiding	5
1.1. Voorgeschiedenis.....	5
1.2. Tariefmaximering	5
1.3. Doel onderzoek	6
1.4. Opzet rapport	6
2. Inhoud Hoofdpijnenbrief.....	7
2.1. Afschaffing gebruikersheffing en compensatie	7
2.2. Maximering tarieven.....	8
2.3. Conclusie	9
3. Inkomstenderving door tariefmaximering	10
3.1. Inleiding	10
3.2. Wat wordt gemaximeerd?.....	10
3.3. Gevolgen bij diverse tariefmaxima: maximum is gemiddeld tarief.....	10
Tariefmaximalisatie	10
Tariefmaximalisatie en afschaffing gebruikersheffing OZB op woningen	11
3.4. Gevolgen bij diverse tariefmaxima: één maximum voor woningen en niet-woningen.....	14
Tariefmaximalisatie	14
Tariefmaximalisatie en afschaffing gebruikersheffing OZB op woningen	16
3.5. Omvang herverdeling aanzienlijk	18
4. Samenvatting en conclusies	20
 Bijlage: Financiële gevolgen OZB-operatie per gemeente	 21

0. Voorwoord

Het kabinet-Balkenende II heeft in het Hoofdlijnenakkoord het voornemen vastgelegd om het gebruikersdeel van de OZB op woningen af te schaffen, en de stijging van de resterende OZB-tarieven aan een maximum te binden. Op 19 december 2003 is een Hoofdlijnenbrief naar de Tweede Kamer gezonden waarin wordt aangekondigd dat niet de tariefstijging, maar het tarief zelf zal worden gemaximeerd. Dit is een fundamentele verandering, die voor een grote groep gemeenten belangrijke gevolgen heeft. De Hoofdlijnenbrief geeft gemeenten echter nauwelijks handvatten om de financiële gevolgen hiervan in te schatten. Dit maakt het onmogelijk om een verantwoorde financiële planning te maken voor 2005, het jaar waarin de plannen moeten ingaan.

COELO brengt dit rapport uit om in deze leemte te voorzien, voor zover dat mogelijk is op basis van de summier informatie die op dit moment beschikbaar is. Een deel van de kosten van dit onderzoek is gedragen door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Corine Hoebe, Ton Jacobs, Cees Sterks en Robbert Verkuijen hebben een eerdere versie van dit rapport van commentaar voorzien. Eventuele resterende onvolkomenheden komen voor rekening van de auteur.

1. Inleiding

1.1. Voorgeschiedenis

Het kabinet Balkenende I wilde de OZB op woningen afschaffen.¹ Over dit voornemen is een uitgebreide discussie op gang gekomen.² Voorstanders van afschaffing wezen aanvankelijk op vermeende kostenbesparingen, een vermeende verkleining van de armoedeval en een vermeende betere toegankelijkheid van de woningmarkt voor starters. Later werd gesteld dat afschaffing een goed instrument zou zijn om de koopkrachteffecten van de invoering van het nieuwe ziektekostenstelsel te compenseren. Toen deze argumenten stuk voor stuk niet houdbaar bleken werd vooral gewezen op de grote weerstand die tegen de OZB zou bestaan. Ook dit is geen overtuigend argument: populaire belastingen bestaan nu eenmaal niet, en de bedoelde weerstand richt zich tegen de WOZ-taxaties (die blijven bestaan) en niet tegen de OZB.³ Tegenstanders (waaronder de VNG en de Rfv) wezen er onder meer op dat afschaffing de gemeentelijke beleidsvrijheid zou beknotten, dat onvolkomenheden in het verdeelsysteem van de algemene uitkering en financiële tegenvallers moeilijker zijn op te vangen, dat juist arme gemeenten door negatieve herverdeeleeffecten zouden worden getroffen en dat de koopkrachtwinst voor huishoudens ongelijk (en soms zelfs negatief) zou uitpakken.

Door de voortijdige val van het kabinet-Balkenende I is afschaffing van de OZB op woningen niet doorgegaan. Het kabinet-Balkenende II heeft in het Hoofdlijnenakkoord echter het voornemen vastgelegd om het gebruikersdeel van de OZB op woningen af te schaffen, en de stijging van de resterende OZB-tarieven aan een maximum te binden. Wat er precies gaat gebeuren is thans nog niet duidelijk. De voornemens uit het Hoofdlijnenakkoord zijn wel enigszins geconcretiseerd in een Hoofdlijnenbrief die het kabinet kort voor de kerst van 2003 naar de Kamer zond.⁴

1.2. Tariefmaximering

De Hoofdlijnenbrief bevat weinig dat nog niet bekend was, en gaat niet in op de details. Nieuw is wel dat niet de stijging van de drie resterende OZB-tarieven

¹ Een uitgewerkt voorstel heeft dit kabinet overigens nooit gepubliceerd.

² Zie bijvoorbeeld M.A. Allers, C.A. de Kam, C.G.M. Sterks, L. van Leeuwen en J.A. Monsma, *Voor- en nadelen van afschaffing van de OZB op woningen*, COELO, Groningen, oktober 2002 en de diverse artikelen die in de tweede helft van 2002 over dit onderwerp zijn verschenen in het maandblad *B&G*.

³ Dat stelt ook de voorzitter van de Vereniging WOZ-gedupeerden: H.E. Sweers, 'WOZ: Naar een eenvoudiger en transparanter taxatieproces voor woningen', *Belastingblad*, 2003, blz. 1349-1353.

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 200 B, Nr. 11, 19 december 2003.

(voor eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen) aan een maximum wordt gebonden, maar de tarieven zelf. Dat betekent dat gemeenten met tarieven die boven het maximum liggen hun tarieven geleidelijk moeten verlagen. Dit heeft een inkomstenderving tot gevolg, waarvoor geen compensatie in het vooruitzicht wordt gesteld (hetgeen wel is gebeurd voor de afschaffing van de gebruikersheffing voor woningen).

1.3. Doel onderzoek

Dit rapport geeft een overzicht van de financiële gevolgen van tariefmaximering voor individuele gemeenten. Nagegaan wordt hoe groot de inkomstenderving wordt voor gemeenten met “te hoge” tarieven, hoeveel gemeenten worden getroffen en welke gemeenten dat zijn. Vervolgens worden de uitkomsten in verband gebracht met de herverdeeleffecten van afschaffing van de gebruikersheffing op woningen, die eerder zijn gepubliceerd.⁵ Zijn het dezelfde gemeenten die er op achteruitgaan? Wat is het cumulatieve effect van beide maatregelen? Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat veel gemeenten geen kostendekkende tarieven kennen voor rioolrecht of reinigingsheffing, zodat zij nog ruimte hebben om extra inkomsten te verwerven.

Dit rapport gaat niet in op andere gevolgen van tariefmaximering, zoals te verwachten gedragseffecten en de gevolgen voor het onderhoud van het verdeelsysteem van het gemeentefonds.⁶

1.4. Opzet rapport

Hoofdstuk twee behandelt kort de voorgeschiedenis van de OZB-operatie en bespreekt de inhoud van de Hoofdlijnenbrief waarin de meest recente beleidsinformatie is gegeven. Hoofdstuk drie laat zien wat de gevolgen zijn van maximering. Omdat niet bekend is hoe maximering plaats zal vinden worden verschillende varianten doorgerekend. Hoofdstuk vier vat een en ander samen en geeft de conclusies. De bijlage bevat tabellen met gegevens voor alle afzonderlijke gemeenten.

⁵ M.A. Allers, *Koopkrachteffecten van afschaffing van de gebruikersheffing van de OZB op woningen*, COELO, Groningen, 2003 (verkrijgbaar via www.coelo.nl). De Hoofdlijnenbrief geeft aan dat de uitkomsten van dit onderzoek in grote lijnen overeenkomen met voorlopige berekeningen van de fondsbeheerders.

⁶ Zie voor dit laatste M.A. Allers, ‘Lokale belasting blijft nodig’, *ESB*, 5 september 2003, blz. 418-419.

2. Inhoud Hoofdlijnenbrief

Dit hoofdstuk bespreekt de Hoofdlijnenbrief over de OZB-operatie die het kabinet kort voor de kerst van 2003 naar de Kamer zond.⁷

2.1. Afschaffing gebruikersheffing en compensatie

Uitgangspunt is afschaffing van de gebruikersheffing van de OZB op woningen in 2005. Ter compensatie wordt 945 miljoen euro toegevoegd aan het gemeentefonds. Dit bedrag wordt verdeeld door aanpassing van de eigeninkomstenmaatstaf. Verwarrend is dat dit in de Hoofdlijnenbrief gelijk wordt gesteld met compensatie via het rekentarief. Immers, de eigeninkomstenmaatstaf bestaat niet alleen uit (een deel van) de waarde van onroerende zaken, vermenigvuldigd met het rekentarief, maar ook uit het aantal woonruimten, vermenigvuldigd met het bijbehorende gewicht. Vermoedelijk wordt dit laatste echter toch bedoeld, aangezien tot twee keer toe wordt vermeld dat de indicatieve berekeningen die het COELO maakte van de herverdeeffecten⁸ in grote lijnen overeenkomen met de eerste berekeningen van de fondsbeheerders. De COELO-berekening gaat uit van aanpassing van het rekentarief en het gewicht van de maatstaf woonruimten.

Opmerkelijk is dat de brief vermeldt dat de effecten van de voorgenomen OZB-operatie op de koopkrachtontwikkeling en de armoedeval nader moeten worden bezien. Deze effecten zijn al geruime tijd bekend, en pleiten niet ten gunste van de voornemens.⁹

Er komt een overgangperiode van een ongespecificeerde duur, waarin gemeenten hun uitgaven kunnen aanpassen. Tijdens deze periode worden nadeelgemeenten extra gecompenseerd, ten koste van voordeelgemeenten. Uitgangspunt is dat “geen gemeente er door de afschaffing van het gebruikersdeel reëel (areaal en inflatie) op achteruit mag gaan”. Een lastig punt is dat veel gemeenten geen kostendekkende tarieven hanteren voor rioolrecht en reinigingsheffing, zodat de OZB-tarieven in die gemeenten relatief hoog zijn. Bij de compensatie wil men hiermee rekening houden. Dit is niet eenvoudig, omdat onderling vergelijkbare cijfers over de kostendekking van deze heffingen niet bestaan, en voor het ijkjaar (2002) niet gemakkelijk meer kunnen worden

⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 200 B, Nr. 11, 19 december 2003.

⁸ M.A. Allers, *Koopkrachteffecten van afschaffing van de gebruikersheffing van de OZB op woningen*, COELO, Groningen, 2003 (verkrijgbaar via www.coelo.nl).

⁹ Zie bijvoorbeeld M.A. Allers, C.A. de Kam, C.G.M. Sterks, L. van Leeuwen en J.A. Monsma, *Voor- en nadelen van afschaffing van de OZB op woningen*, COELO, Groningen, oktober 2002 (armoedeval) en M.A. Allers, *Koopkrachteffecten van afschaffing van de gebruikersheffing van de OZB op woningen*, COELO, Groningen, 2003 (koopkracht). Beide rapporten zijn te vinden op www.coelo.nl.

verzameld. Het probleem is dat de ene gemeente veel meer kosten (en in mindere mate opbrengsten) toerekent aan de riolering of de reiniging dan de andere. Hierdoor sluipt een aanzienlijke mate van willekeur in de voorgenomen compensatie.

Het ijkjaar voor de compensatie is 2002, het jaar waarin de belastingtarieven nog niet beïnvloed kunnen zijn door de OZB-voornemens. Dat is een begrijpelijke keuze, omdat een later tijdstip tariefverhogingen had kunnen uitlokken die als doel hebben tijdens de overgangsperiode een groter compensatiebedrag te ontvangen. Een nadeel van deze benadering is dat gemeenten die in 2002 om wat voor reden dan ook tijdelijk lage OZB-tarieven hadden worden benadeeld. De omvang van het compensatiebedrag – 945 mln euro – wordt niet toegelicht..

Curieus is dat de Hoofdlijnenbrief stelt dat de grote herverdeeffecten, die aanvankelijk wel zichtbaar zijn, over enkele jaren zullen verdwijnen. De OZB-tarieven groeien immers al enkele jaren naar het rekentarief toe, zodat de gemeenten ook zonder gedeeltelijke afschaffing van de OZB op den duur rond het rekentarief zouden uitkomen. Als dit inderdaad zo is, waarom wacht men hier dan niet op? Sterker nog, als de gewraakte tariefverschillen toch al aan het verdwijnen zijn, waarom moet de OZB dan nog worden ingeperkt?

In dit licht is het opvallend dat de Hoofdlijnenbrief geen enkele poging doet om de voornemens van een argumentatie te voorzien. Nergens wordt aangegeven wat met de OZB-plannen wordt beoogd. Zo is achteraf niet vast te stellen of het doel van de OZB-operatie is gehaald. Dat is in strijd met het huidige streven om verantwoording af te leggen over de resultaten van het gevoerde beleid (VBTB).

2.2. Maximering tarieven

De resterende OZB-tarieven – voor eigenaren van woningen, en voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen – worden aan een maximum gebonden. Dit omdat deze groepen via hun stemrecht niet voldoende invloed zouden hebben op de belastingtarieven. Hiermee wordt impliciet toegegeven dat – als er dan toch een OZB-tarief moet worden afgeschaft – het tarief voor gebruikers van woningen hiervoor eigenlijk het minst geschikt is. Op termijn moet er een maximumtarief komen dat voor elke gemeente hetzelfde is. Voor gemeenten met een tarief dat hoger ligt wordt een overgangsregeling getroffen. Hoe lang deze gaat duren wordt in het midden gelaten.

Er komt ook een overgangsperiode om te voorkomen dat gemeenten met tarieven onder het maximum “ongewenst snel” naar het maximum kunnen toebewegen. Kennelijk gaat het kabinet er van uit dat de meeste gemeenten voor het maximumtarief zullen kiezen, ook als zij daar nu onder zitten. Dit is inderdaad een situatie die in andere landen met maximumtarieven wel voorkomt (Noorwegen), maar het is moeilijk te begrijpen dat het kabinet met een plan komt waarvan het zelf verwacht dat het voor veel gemeenten een tariefopdrijvend effect zal hebben. De Hoofdlijnenbrief geeft hier geen duidelijkheid over.

De hamvraag is hoe hoog het maximum zal worden vastgesteld. Ook deze vraag wordt in de Hoofdlijnenbrief niet beantwoord. Wel wordt gesteld dat hierbij de

bufferfunctie van de eigen inkomsten een rol zal spelen. Verder wordt vermeld dat het maximumtarief hoger komt te liggen dan het rezentarief. Het lijkt op het eerste gezicht logisch om het maximum niet hoger te leggen dan het zogeheten toegangskaatje voor artikel 12, het minimumtarief (ook wel “redelijk peil”) om een beroep te mogen doen op artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet. Anders zou de artikel 12-status immers tot een *verlaging* van het tarief kunnen leiden. Dit suggereert echter een wel heel krappe tariefmaximering. Met ingang van 2002 bedraagt het redelijk peil namelijk 120 procent van het gemiddelde tarief in jaar t-2. Voor 2004 komt het toegangskaatje op 5,90 euro.¹⁰ Daar zitten veel gemeenten met hun tarief boven.

Ten slotte vermeldt de brief dat een hardheidsclausule wordt overwogen om ontheffing te kunnen verlenen van het maximumtarief. Ook denkt men aan een clausule om het maximumtarief te kunnen aanpassen bij significante waardedalingen.

Een probleem dat niet wordt aangeroord is dat het maximumtarief bij het begin van elk nieuw waardetijdvak zal moeten worden aangepast. Immers, een verhoging van de waarde van onroerende zaken leidt tot een verlaging van de OZB-tarieven. De waardegegevens kwamen in het verleden pas laat beschikbaar. Om gemeenten hun tarieven te laten kiezen zal het nieuwe maximumtarief voor de zomer beschikbaar moeten zijn. Of dat gaat lukken is maar de vraag. Het volgende waardetijdvak gaat komend jaar in, tegelijk met de geplande invoering van de OZB-operatie.

2.3. Conclusie

Al met al doet de Hoofdpijnenbrief zijn naam eer aan. De Hoofdpijnen waren echter al grotendeels bekend. En bij belastingen geldt meer dan waar ook: *the devil is in the detail*. De brief geeft aan dat – om afschaffing met ingang van 2005 mogelijk te maken – eind januari 2004 een wetsvoorstel naar de Raad van State moet. Dat is niet gelukt. Inmiddels heeft de Rfv geadviseerd om de plannen in te trekken.¹¹ Of en zo ja wanneer de plannen doorgaan is dus onduidelijk.

¹⁰ Wijziging regeling aanvullende uitkering gemeentefonds (I), *Staatscourant*, 1 september 2003, nr. 167, blz.13.

¹¹ Rfv, *Afschaffing gebruikersdeel onroerende-zaakbelastingen op woningen*, advies van 26 januari 2004.

3. Inkomstenderving door tariefmaximering

3.1. Inleiding

De financiële gevolgen van tariefmaximering hangen uiteraard af van de hoogte van het gehanteerde maximum. Hierover is nog geen concrete uitspraak gedaan. De Hoofdlijnenbrief geeft alleen aan dat dit boven het rekentarief zal liggen, en dat er een relatie zal zijn met het artikel 12-tarief (zie vorige hoofdstuk). In dit hoofdstuk wordt eerst voor een reeks mogelijke maxima bekeken hoe groot de inkomstenderving van gemeenten zou zijn, en hoeveel gemeenten worden getroffen. Vervolgens wordt voor enkele mogelijke maxima berekend welke gemeenten worden getroffen, hoe groot de inkomstenderving voor elk van deze gemeenten afzonderlijk is, en hoe dit cumuleert met de gevolgen van de afschaffing van het gebruikersdeel van de OZB op woningen.

De berekeningen hebben betrekking op het jaar 2003, het meest recente jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn. Er wordt geen rekening gehouden met overgangsregelingen: berekend wordt de uiteindelijke situatie, voor zover mogelijk op basis van de nu beschikbare gegevens. Doordat de OZB-tarieven na 2003 in de meeste gemeenten zullen veranderen, en doordat in 2005 een nieuw waarderingsstijdvak begint, zullen de uiteindelijke effecten afwijken van wat hier wordt gepresenteerd.

3.2. Wat wordt gemaximeerd?

De eerste vraag die hier moet worden beantwoord is: wat wordt precies gemaximeerd? Komt er een maximum dat geldt voor zowel woningen als niet-woningen? Dat zou betekenen dat de tariefdifferentiatie die nu in de meeste gemeenten bestaat wordt beperkt of mogelijk zelfs afgeschaft. Immers, de meeste gemeenten hanteren voor niet-woningen een hoger tarief dan voor woningen. Een alternatief zou zijn dat er een maximum komt dat geldt voor het gemiddelde van het tarief voor woningen en dat voor niet-woningen (rekening houdend met het feit dat het gebruikerstarief voor woningen ook wordt afgeschaft). Dit zou in lijn zijn met het rekentarief en het artikel 12-tarief, waaraan de Hoofdlijnenbrief bij herhaling refereert. Omdat we niet weten wat de plannen zijn, rekenen we beide varianten door.

3.3. Gevolgen bij diverse tariefmaxima: maximum is gemiddeld tarief

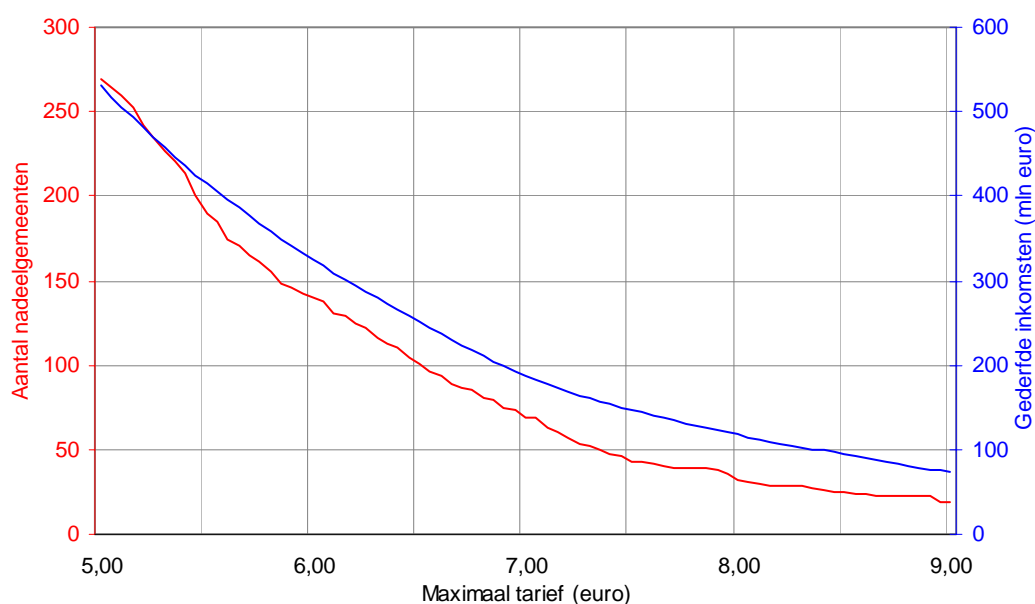
TARIEFMAXIMALISATIE

Eerst geven wij de uitkomsten voor een maximum dat een gewogen gemiddelde is van het tarief voor woningen en dat voor niet-woningen.¹² Gemeenten kunnen de bestaande mate van tariefdifferentiatie handhaven.¹³

¹² We gaan er van uit dat het maximumtarief voor eigenaren van woningen 125/225 bedraagt van het maximum voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen.

Figuur 1 laat voor diverse denkbare maxima zien hoeveel gemeenten “te hoge” tarieven hebben (linkeras) en hoeveel de OZB-opbrengst daalt als de tarieven worden verlaagd naar het maximum (rechteras). Hoe hoger het maximum, hoe minder gemeenten nadeel ondervinden en hoe lager de gedeerde belastingopbrengst. Bij een maximumtarief van 6 euro (iets hoger dan het huidige artikel 12-tarief van 5,90 euro) zouden 140 gemeenten nadeel ondervinden voor een totaalbedrag van 325 mln euro. Eemsmond zou het meest moeten inleveren: 166 euro per inwoner per jaar. Zelfs bij een maximum van 9 euro zouden nog 19 gemeenten nadeel ondervinden, ter waarde van 73 mln euro. Leeuwarden zou 92 euro per inwoner per jaar derven. Tabel A in de bijlage laat voor elke gemeente de inkomstenderving zien van tariefmaximering op 6, 7, 8 en 9 euro.

Figuur 1. Tariefmaximalisatie: aantal nadeelgemeenten en gedeerde inkomsten als functie van het maximale tarief. Maximum is gemiddeld tarief woningen en niet-woningen.

TARIEFMAXIMALISATIE EN AFSCHAFFING GEBRUIKERSHEFFING OZB OP WONINGEN

De gevolgen van de voorgestelde tariefmaximalisatie komen bovenop de herverdeeleffecten van de afschaffing van het gebruikersdeel van de OZB op woningen. Deze herverdeeleffecten zijn eerder onderzocht en gepubliceerd.¹⁴

¹³ Verandering in de mate van tariefdifferentiatie heeft overigens geen gevolgen voor de belastingopbrengst, omdat het maximumtarief een gewogen gemiddelde is. Om het tarief voor niet-woningen te kunnen verhogen zal een gemeente die op het maximum zit het tarief voor woningen moeten verlagen, en omgekeerd.

¹⁴ M.A. Allers, *Koopkrachteffecten van afschaffing van de gebruikersheffing van de OZB op woningen*, COELO, Groningen, 2003.

Destijds werd er echter nog van uit gegaan dat de gehele bruto opbrengst van de OZB op gebruikers van woningen (in 2003 967 mln euro) zou worden gecompenseerd. Inmiddels is duidelijk dat de compensatie zich beperkt tot 945 mln euro (zie de Hoofdlijnenbrief).¹⁵ De herverdeeffecten zijn daarom opnieuw berekend, dit maal op basis van het nieuwe compensatiebedrag. Sommige gemeenten kunnen hun inkomstendaling geheel of gedeeltelijk ondervangen door de kostendekking van het rioolrecht of de reinigingsheffing te verhogen.¹⁶ Daarmee is rekening gehouden.¹⁷

Tabel 1. Per saldo financieel nadeel OZB-operatie en bestaande woonlasten bij een maximum voor het gemiddelde tarief voor woningen en niet-woningen; tien meest getroffen gemeenten

(bij kostendekkende tarieven rioolrecht en reinigingsheffing; nadeel in euro per inwoner per jaar)

	<i>Maximum 6 euro</i>				<i>Maximum 7 euro</i>				<i>Maximum 8 euro</i>				<i>Maximum 9 euro</i>			
	Nadeel		wl ¹		Nadeel		wl ¹		Nadeel		wl ¹		Nadeel		wl ¹	
1	Rotterdam	136	29		Winschoten	112	68		Winschoten	94	68		Winschoten	75	68	
2	Winschoten	131	68		Rotterdam	108	29		Rotterdam	80	29		Leeuwarden	55	41	
3	Leeuwarden	110	41		Leeuwarden	92	41		Leeuwarden	73	41		Rotterdam	52	29	
4	Groningen	107	31		Groningen	87	31		Groningen	67	31		Groningen	47	31	
5	Nijmegen	104	60		Lelystad	83	58		Lelystad	64	58		Enschede	45	74	
6	Lelystad	101	58		Enschede	81	74		Enschede	63	74		Lelystad	45	58	
7	Enschede	99	74		Nijmegen	81	60		Nijmegen	59	60		Nijmegen	36	60	
8	Zoetermeer	80	78		Zoetermeer	58	78		Zoetermeer	36	78		Abcoude	30	100	
9	Arnhem	76	36		Arnhem	54	36		Arnhem	32	36		Bunnik	25	99	
10	Eemmond	64	9		Scheemda	46	90		Scheemda	31	90		Krimpen ad II.	22	97	

¹ Woonlastenindex 2003: 0 is laagste, 100 is hoogste. Woonlasten: OZB-aanslag voor woningen met gemiddelde waarde, plus rioolrecht en reinigingsheffing, min Zalmstip.

Het resterende nadeel is af te lezen in figuur 2. Bij een maximum van 6 euro lijden 115 gemeenten een inkomstenderving. Het betrokken bedrag is 279 mln euro. De meest getroffen gemeente (Rotterdam) gaat er 136 euro per inwoner per jaar op achteruit (tabel 1). Bij een maximum van 9 euro hebben nog altijd 78 gemeenten een nadeel van in totaal 86 mln euro. Het grootste nadeel heeft Winschoten (75 euro per inwoner per jaar, tabel 1). Tabel A in de bijlage laat voor elke gemeente de inkomstenderving zien van tariefmaximering op 6, 7, 8 en 9 euro. De meest getroffen gemeenten zijn vermeld in tabel 1. Zij vallen op door

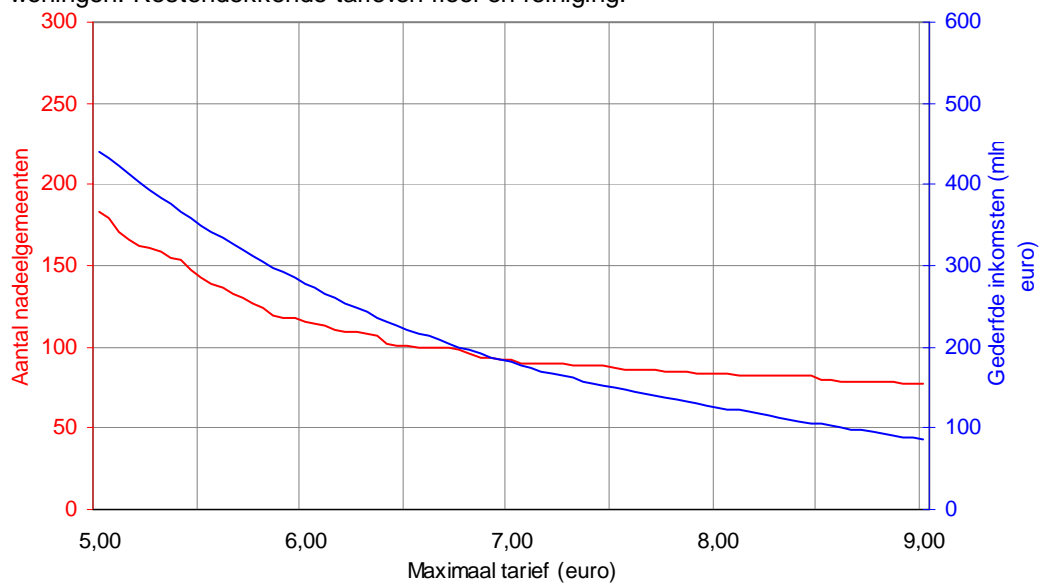
¹⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 200 B, Nr. 11, 19 december 2003.

¹⁶ In deze gevallen ziet de burger zijn woonlasten dus niet of nauwelijks dalen. Een verschuiving binnen de lokale lastendruk van OZB naar rioolrecht en reinigingsheffing is nadelig voor huishoudens in goedkope woningen. Dit zijn doorgaans huishoudens met lage inkomens.

¹⁷ De gebruikte gegevens omtrent de kostendekking zijn helaas niet geheel betrouwbaar. Betere cijfers waren echter niet voorhanden. De gepresenteerde cijfers moeten in dit licht worden geïnterpreteerd.

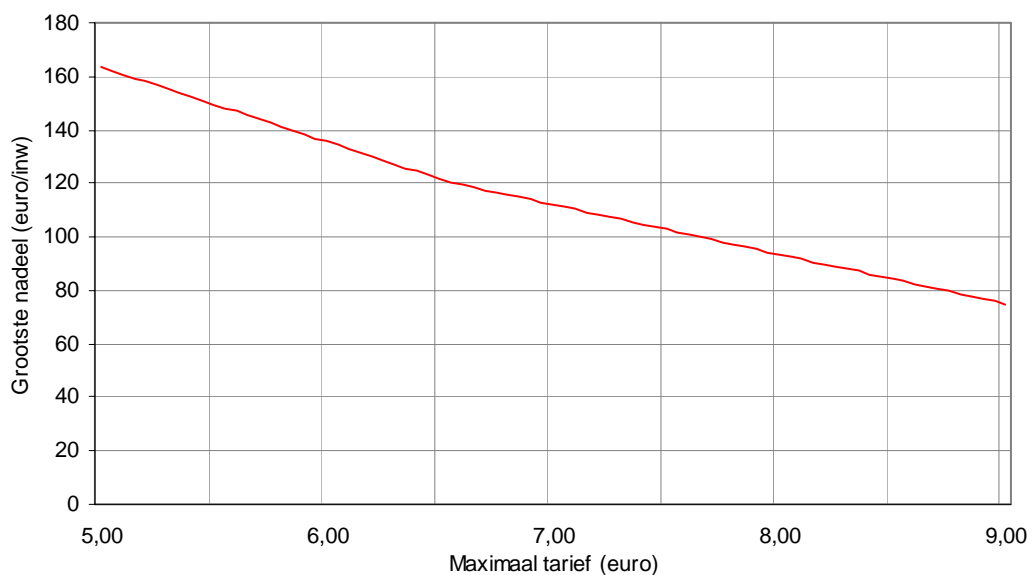
hun slechte sociale structuur en hun zwakke financiële positie. Uit de tabel blijkt dat het niet speciaal de gemeenten met hoge woonlasten zijn die nadeel ondervinden van de OZB-operatie, zoals wel eens wordt gesuggereerd.

Figuur 2. Tariefmaximalisatie en afschaffing gebruikersheffing woningen: aantal nadeelgemeenten en gedeerde inkomsten als functie van het maximale tarief. Maximum is gemiddeld tarief woningen en niet-woningen. Kostendeekkende tarieven riool en reiniging.

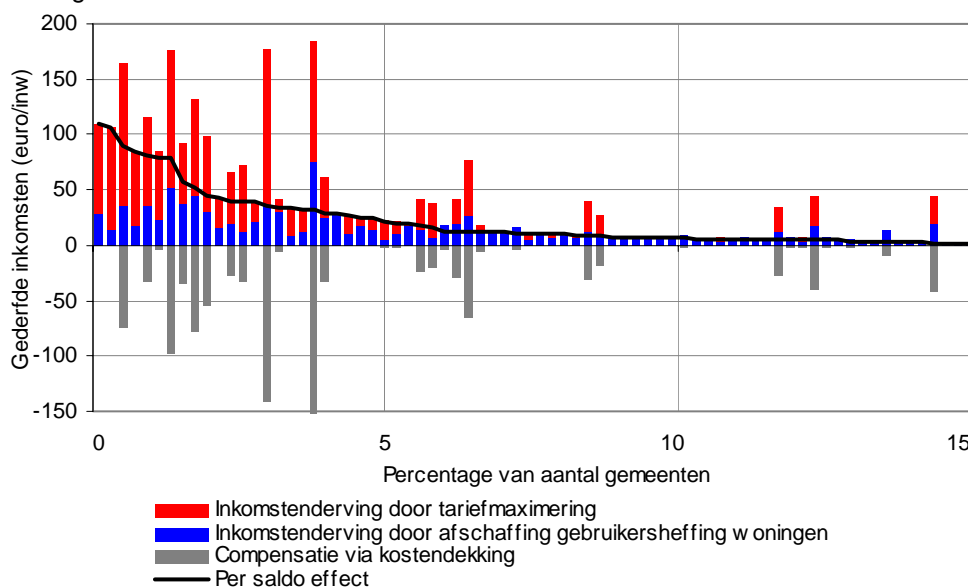
Figuur 3 laat bij diverse maximumtarieven zien hoe groot het maximale nadeel is. Dat kan bij verschillende maxima verschillende gemeenten betreffen.

Figuur 3 Tariefmaximalisatie en afschaffing gebruikersheffing woningen: gedeerde inkomsten in meest getroffen gemeente als functie van het maximale tarief. Maximum is gemiddelde tarief woningen en niet-woningen. Kostendeekkende tarieven riool en reiniging.

Om een idee te geven van de cumulatie van beide onderdelen van het OZB-plan (gedeeltelijke afschaffing en tariefmaximering) zijn deze in één figuur gezet, voor een maximumtarief van 7 euro. Figuur 4 laat zien dat het financiële nadeel van gedeeltelijke afschaffing en van tariefmaximering in veel gevallen dezelfde groep gemeenten treft. Dit zijn de gemeenten met relatief hoge OZB-tarieven. Ook blijkt uit deze figuur dat de inkomstenderving ten gevolge van tariefmaximering vaak aanzienlijk groter is dan dat van gedeeltelijke afschaffing.

Figuur 4. Verdeling van het financiële nadeel van de OZB-operatie. Maximumtarief 7 euro voor gemiddelde van woningen en niet-woningen.

3.4. Gevolgen bij diverse tariefmaxima: één maximum voor woningen en niet-woningen

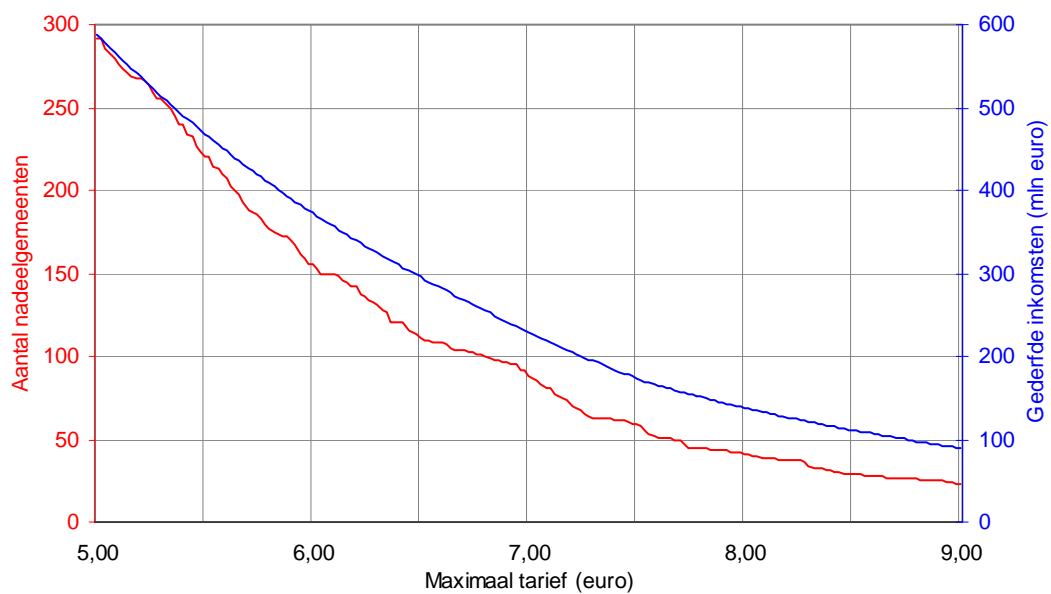
TARIEFMAXIMALISATIE

In plaats van een maximumtarief dat een gewogen gemiddelde is van het tarief voor woningen en dat voor niet-woningen is ook één maximum denkbaar dat zowel voor woningen als voor niet-woningen geldt. Gemeenten kunnen de bestaande mate van tariefdifferentiatie dan niet altijd handhaven. De financiële gevolgen zijn groter dan bij een maximum voor het gemiddelde tarief van woningen en niet-woningen.

Figuur 5 laat voor diverse denkbare maxima zien hoeveel gemeenten “te hoge” tarieven hebben (linkeras) en hoeveel de OZB-opbrengst daalt als de tarieven worden verlaagd naar het maximum (rechteras). Hoe hoger het maximum, hoe minder gemeenten nadeel ondervinden en hoe lager de gedeelde belastingopbrengst. Bij een maximumtarief ter hoogte van 6 euro zouden 155 gemeenten nadeel ondervinden voor een totaalbedrag van 373 mln euro.

Eemsmond zou het meest moeten inleveren: 166 euro per inwoner per jaar. Zelfs bij een maximum van 9 euro zouden nog 23 gemeenten nadeel ondervinden, ter waarde van 89 mln euro. Leeuwarden zou 102 euro per inwoner per jaar derven. Tabel B in de bijlage laat voor elke gemeente de inkomstenderving zien van tariefmaximering op 6, 7, 8 en 9 euro.

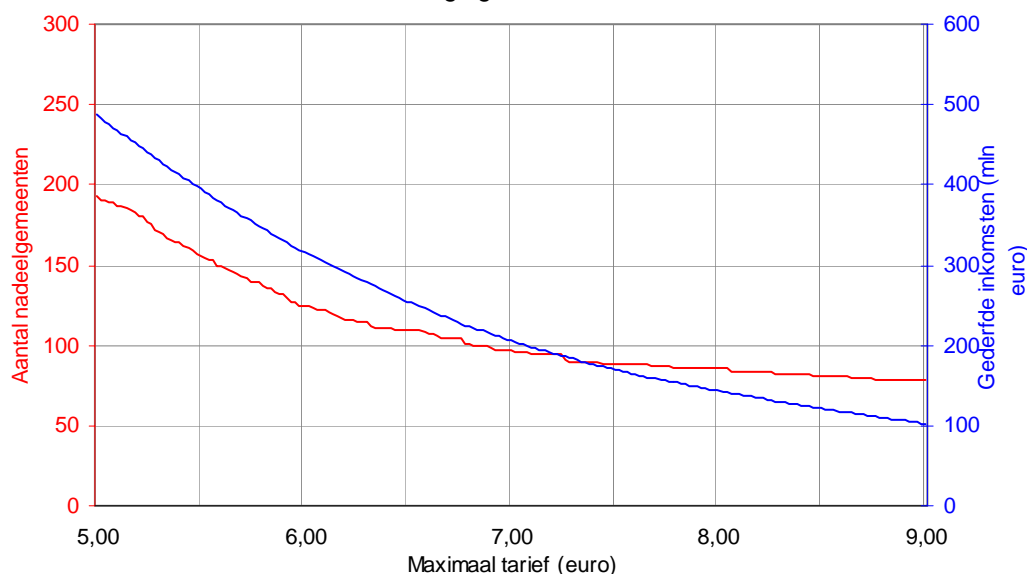
Figuur 5. Tariefmaximalisatie: aantal nadeelgemeenten en gedeerde inkomsten als functie van het maximale tarief. Maximum gelijk voor woningen en niet-woningen

TARIEFMAXIMALISATIE EN AFSCHAFFING GEBRUIKERSHEFFING OZB OP WONINGEN

Het per saldo effect van de voorgestelde tariefmaximalisatie en de afschaffing van het gebruikersdeel van de OZB op woningen is af te lezen uit figuur 6. Bij een maximum van 6 euro lijden 124 gemeenten een inkomstenderving. Het betrokken bedrag is 317 mln euro. De meest getroffen gemeente (Rotterdam) gaat er 145 euro per inwoner per jaar op achteruit (tabel 2).

Figuur 6. Tariefmaximalisatie en afschaffing gebruikersheffing woningen: aantal nadeelgemeenten en gedeerde inkomsten als functie van het maximale tarief. Maximum is gelijk voor woningen en niet-woningen. Kostendekkende tarieven riool en reiniging

Tabel 2. Per saldo financieel nadeel OZB-operatie en bestaande woonlasten bij één maximum-tarief dat geldt voor woningen en voor niet-woningen; tien meest getroffen gemeenten (bij kostendekkende tarieven rioolrecht en reinigingsheffing; nadeel in euro per inwoner per jaar)

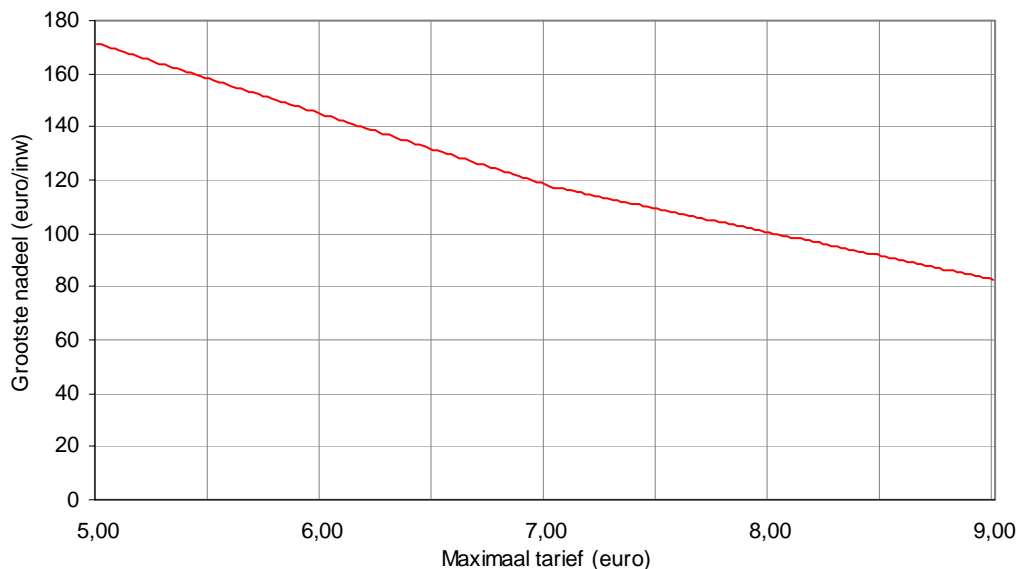
	<i>Maximum 6 euro</i>				<i>Maximum 7 euro</i>				<i>Maximum 8 euro</i>				<i>Maximum 9 euro</i>			
		Nadeel	wl ¹		Nadeel	wl ¹			Nadeel	wl ¹			Nadeel	wl ¹		
1	Rotterdam	145	29	Rotterdam	118	29	Winschoten	100	68	Winschoten	83	68				
2	Winschoten	136	68	Winschoten	118	68	Rotterdam	92	29	Rotterdam	66	29				
3	Leeuwarden	116	41	Leeuwarden	99	41	Leeuwarden	82	41	Leeuwarden	65	41				
4	Nijmegen	112	60	Groningen	92	31	Groningen	73	31	Enschede	55	74				
5	Groningen	112	31	Nijmegen	91	60	Enschede	72	74	Groningen	54	31				
6	Enschede	105	74	Enschede	89	74	Nijmegen	70	60	Lelystad	50	58				
7	Lelystad	105	58	Lelystad	87	58	Lelystad	69	58	Nijmegen	49	60				
8	Zoetermeer	86	78	Zoetermeer	65	78	Zoetermeer	44	78	Abcoude	30	100				
9	Arnhem	78	36	Arnhem	57	36	Scheemda	36	90	Bunnik	25	99				
10	Haarlemmermeer	75	65	Kerkrade	51	62	Arnhem	35	36	Zoetermeer	23	78				

¹ Woonlastenindex 2003: 0 is laagste, 50 is gemiddeld, 100 is hoogste. Woonlasten: OZB-aanslag voor woningen met gemiddelde waarde, plus rioolrecht en reinigingsheffing, min Zalmsnip.

Bij een maximum van 9 euro hebben nog altijd 78 gemeenten een nadeel van in totaal 102 mln euro. Het grootste nadeel heeft (bij dat maximumtarief) Winschoten (83 euro per inwoner per jaar, tabel 2 en figuur 7). Tabel B in de bijlage laat voor elke gemeente de inkomstenderving zien van tariefmaximering op 6, 7, 8 en 9 euro. De meest getroffen gemeenten zijn vermeld in tabel 2. De verschillen met tabel 1 zijn niet zo groot. Ook nu weer gaat het om gemeenten met een slechte sociale structuur en een zwakke financiële positie. Uit de tabel blijkt opnieuw dat het niet speciaal de gemeenten met hoge woonlasten zijn die nadeel ondervinden van de OZB-operatie.

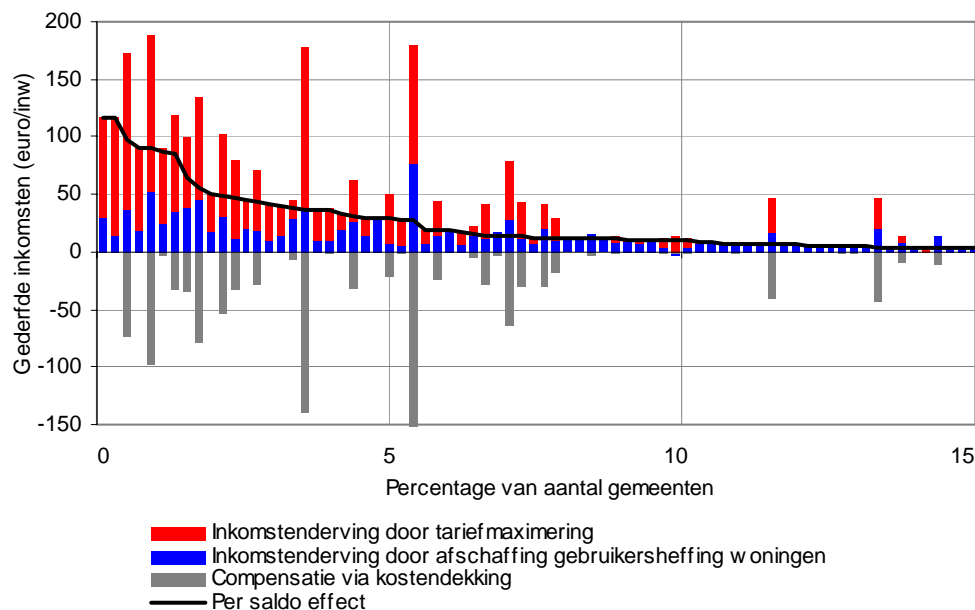
Figuur 7 laat bij diverse maximumtarieven zien hoe groot het maximale nadeel is. Dat kan bij verschillende maxima verschillende gemeenten betreffen.

Figuur 7. Tariefmaximalisatie en afschaffing gebruikersheffing
woningen: gedeelde inkomsten in meest getroffen gemeente als functie van het maximale tarief, Maximum is gelijk voor woningen en niet-woningen. Kostendekkende tarieven riool en reiniging.

Figuur 8 geeft een idee van de cumulatie van beide onderdelen van het OZB-plan (gedeeltelijke afschaffing en tariefmaximering), voor een maximumtarief van 7 euro. Net als bij een maximum voor het gemiddelde tarief voor woningen en niet-woningen (figuur 4) treft het financiële nadeel van gedeeltelijke afschaffing en van tariefmaximering in veel gevallen dezelfde groep gemeenten. Ook blijkt uit figuur 8 dat de inkomstenderving ten gevolge van tariefmaximering vaak aanzienlijk groter is dan dat van gedeeltelijke afschaffing.

Figuur 8. Verdeling van het financiële nadeel van de OZB-operatie.
Maximumtarief 7 euro voor woningen en niet-woningen.

3.5. Omvang herverdeling aanzienlijk

De OZB-operatie gaat ten koste van gemeenten die toch al de verkeerde lijstjes aanvoeren: steden met een zwakke sociale structuur (Rotterdam, Leeuwarden) en een weinig florissante financiële positie (Winschoten, Lelystad).

Verder blijken de herverdeeleffecten van de OZB-operatie aanzienlijk te zijn. De afschaffing van het gebruikersdeel van de OZB op woningen, en de compensatie daarvoor via het gemeentefonds, levert een maximaal nadeel op van 30 euro per inwoner (Abcoude). Hierbij is al rekening gehouden met het kostendekkend maken van rioolrecht en reinigingsheffing. Gecombineerd met tariefmaximering kan het maximale nadeel – afhankelijk van het gekozen maximum – oplopen tot meer dan 100 euro per inwoner. Dat is van een heel andere categorie. Ter vergelijking: het maximale nadeel van de herziening van de Financiële-verhoudingswet in 1997 en 2001 bedroeg 208 euro.¹⁸ Destijds werden echter niet de arme maar de rijke gemeenten benadeeld. Dat was een van de doelen van het nieuwe verdeelstelsel. Bovendien konden de nadelige effecten toen worden op-

¹⁸ Bron: ministerie van Financiën.

gevangen via de OZB. Nu worden – onbedoeld – arme gemeenten benadeeld, die de gevolgen maar ten dele kunnen opvangen door andere inkomsten aan te boren. Gemeenten die financieel het meest profiteren van de OZB-operatie zijn te vinden op de wadden (Texel 44 euro per inwoner; Ameland 40 euro) en in het Gooi (Bussum 43 euro, Laren 39 euro; zie tabel A of tabel B in de bijlage). In deze gemeenten valt de compensatie via het gemeentefonds hoger uit dan de gederfde belastingopbrengst door de gedeeltelijke afschaffing. Van de maximering hebben zij niet onmiddellijk last, doordat hun tarieven onder het rekentarief liggen.

Toch staan niet alle voordeeltgemeenten er zo gunstig voor als onze berekeningen suggereren. Sommige gemeenten hebben hun OZB-tarieven de laatste jaren laag kunnen houden door in te teren op hun reserves. Dit komt vooral voor bij gemeenten die sinds de invoering van de nieuwe Financiële-verhoudingswet een lagere algemene uitkering krijgen. Als de reserves niet verder kunnen worden verlaagd moet de OZB dan alsnog omhoog. Dat was in 2003 bijvoorbeeld het geval in Wassenaar (+83 procent). Gemeenten die in een soortgelijke positie verkeren maar hun belastingtarieven nog niet hebben verhoogd komen minder gunstig uit de OZB-operatie dan in tabellen A en B in de bijlage wordt gesuggereerd. Dit wordt geïllustreerd aan de hand van de gemeente Baarn (zie kader).

Baarn: voordeel of niet?

Volgens onze berekeningen hoort Baarn tot de tien gemeenten die het meest zouden profiteren van de OZB-operatie. Het voordeel zou 30 euro per persoon per jaar bedragen (zie tabel A of tabel B in de bijlage). Dat komt doordat Baarn relatief lage OZB-tarieven heeft. Dat was mogelijk door in te teren op de algemene reserve, die onnodig groot was. Verder interen wordt echter niet verantwoord geacht. Om de begroting sluitend te maken is eerst bezuinigd op de ambtelijke organisatie. Uit onderzoek door een extern bureau blijkt dat verdergaande afslanking van het gemeentelijke apparaat niet goed mogelijk is zonder taken af te stoten. Vervolgens zijn de plaatselijke voorzieningen tegen het licht gehouden. Op voorzieningen die – mede gezien de schaal van de gemeente - niet noodzakelijk worden geacht (theater, VVV) wordt bezuinigd. Ondanks de bezuinigingen is het verhogen van de OZB-tarieven onvermijdelijk om de begroting te sluiten. Afgesproken is om de tarieven geleidelijk te verhogen tot het provinciale gemiddelde. De gedachte hierachter is dat ook het voorzieningenniveau in Baarn - na bezuinigingen op extra's – op een gemiddeld niveau ligt. Na een dergelijke verhoging van de tarieven verschrompelt het voordeel van 30 euro per inwoner per jaar tot wellicht enkele euro's. Bovendien is het misschien niet eens mogelijk de tarieven voldoende te verhogen, omdat er ook een rem komt op tariefverhogingen in gemeenten die het maximumtarief nog niet hebben bereikt (zie paragraaf 2.2).

4. Samenvatting en conclusies

Het kabinet-Balkenende II heeft in het Hoofdlijnenakkoord het voornemen vastgelegd om het gebruikersdeel van de OZB op woningen af te schaffen, en de stijging van de resterende OZB-tarieven aan een maximum te binden. Op 19 december 2003 is een Hoofdlijnenbrief naar de Tweede Kamer gezonden waarin wordt aangekondigd dat niet de tariefstijging, maar het tarief zelf zal worden gemaximeerd. Hoe hoog het maximum zal worden, en waarop het precies betrekking zal hebben, wordt echter in het midden gelaten.

Dit rapport geeft voor verschillende varianten en voor verschillende maxima aan wat de financiële gevolgen zijn voor de gemeenten. Ook wordt nagegaan hoe deze gevolgen cumuleren met de al eerder aangekondigde afschaffing van de gebruikersheffing van de OZB op woningen.

Uit het onderzoek blijkt dat het financiële nadeel van tariefmaximering voor veel gemeenten aanzienlijk groter is dan het – al eerder bekende - nadeel van de afschaffing van het gebruikersdeel van de OZB op woningen. In beide gevallen zijn het ook grotendeels dezelfde gemeenten die het hardst worden getroffen. De afschaffing van het gebruikersdeel van de OZB op woningen, en de compensatie daarvoor via het gemeentefonds, levert een maximaal nadeel op van 30 euro per inwoner per jaar (Abcoude). Hierbij is rekening gehouden met het kostendekkend maken van rioolrecht en reinigingsheffing. Gecombineerd met tariefmaximering kan het maximale nadeel – afhankelijk van het gekozen maximum – oplopen tot meer dan 100 euro per inwoner per jaar. Het totale financiële nadeel kan enkele honderden miljoenen bedragen. Dat zijn forse bedragen, waarvoor geen compensatie in het vooruitzicht wordt gesteld.

Uit de berekeningen blijkt verder dat de OZB-operatie vooral ten koste gaat van gemeenten die toch al de verkeerde lijstjes aanvoeren: steden met een zwakke sociale structuur (Rotterdam, Leeuwarden, Enschede) en een weinig florissante financiële positie (Winschoten, Lelystad). Het echter niet speciaal gemeenten met hoge woonlasten zijn die nadeel ondervinden van de OZB-operatie, zoals wel eens wordt gesuggereerd.

Het kabinet heeft een overgangstermijn aangekondigd, zodat gemeenten hun financiën geleidelijk kunnen aanpassen. Dat neemt niet weg dat het uiteindelijke effect ooit bereikt zal worden. Dat zal in een aantal gemeenten grote aanpassingen vergen. Als we kijken welke gemeenten dit zijn – gemeenten die al met relatief zware problemen kampen – rijst de vraag wat het doel is van de OZB-operatie. De Hoofdlijnenbrief geeft echter niet aan wat het kabinet met deze operatie wil bereiken. Zo valt achteraf ook niet te verantwoorden of het doel van de OZB-operatie wel is gehaald.

Bijlage: Financiële gevolgen OZB-operatie per gemeente

Deze bijlage bevat een tweetal tabellen met de herverdeeffecten per gemeente. Tabel A geeft de gevolgen van een maximumtarief dat van toepassing is op het gemiddelde van het tarief voor woningen en dat voor niet-woningen. Tabel B is gebaseerd op een maximum dat voor woningen en voor niet-woningen gelijk is. We veronderstellen dat het maximumtarief voor eigenaren van woningen gelijk is aan 125/225 van het maximum voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen. Alle bedragen hebben betrekking op 2003. Met eventuele overgangstermijnen is geen rekening gehouden.

De tabellen bevatten de volgende kolommen:

- Woonlastenindex. Geeft de relatieve positie weer van de gemeente op de ranglijst met woonlasten. Woonlasten zijn de OZB-aanslag voor een woning met gemiddelde waarde, plus rioolrecht en reinigingsheffing, min Zalmsnip. De goedkoopste gemeente heeft een score van nul, de duurste van 100.
- Afschaffen gebruikersheffing woningen (incl. compensatie). Dit is het saldo van de gedeelde belastingopbrengst door gedeeltelijke afschaffing van de OZB en de compensatie hiervoor via het gemeentefonds. Dit is eerder uitgerekend,¹⁹ maar toen werd er van uit gegaan dat de gehele bruto opbrengst van de OZB op gebruikers van woningen (in 2003 967 mln euro) zou worden gecompenseerd. Inmiddels is duidelijk dat de compensatie zicht beperkt tot 945 mln euro (zie de Hoofdlijnenbrief²⁰). De getallen in deze kolom zijn berekend op basis van dit nieuwe compensatiebedrag.
- Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking. Dit is het bedrag dat kan worden binnengehaald door de kostendekking van het rioolrecht of de reinigingsheffing te verhogen. De kostendekking mag ten hoogste 100 procent bedragen. Deze gegevens zijn afkomstig uit een eerder COELO-rapport.²¹ Voor een verantwoording en een beschrijving van de betrekkelijkheid van deze cijfers zie aldaar.
- Maximering tarieven op * euro. Dit geeft de kostenderving aan als de tarieven moeten worden verlaagd tot het maximum van * euro. In de tabellen is * achtereenvolgens 6, 7, 8 en 9 euro.

¹⁹ M.A. Allers, *Koopkrachteffecten van afschaffing van de gebruikersheffing van de OZB op woningen*, COELO, Groningen, 2003.

²⁰ Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29 200 B, Nr. 11, 19 december 2003.

²¹ M.A. Allers, *Koopkrachteffecten van afschaffing van de gebruikersheffing van de OZB op woningen*, COELO, Groningen, 2003.

- Per saldo effect. Geeft de opbrengstderving aan van de OZB-operatie, na eventuele verhoging van de kostendekking van rioolrecht en reinigingsheffing.

Tabel A. Herverdeeeffecten OZB-operatie; maximum is gemiddelde tarief woningen en niet-woningen (euro/inw)

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstheffing woningen	Maximering opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect
Groningen											
Appingedam	78	-29	65	-63	-27	-50	-14	-37	-1	-24	0
Bedum	31	-9	9	-14	-14	-1	-1	0	0	0	0
Bellingwedde	50	-10	28	-18	0	-4	0	0	0	0	0
De Marne	29	5	0	-4	1	0	5	0	5	0	5
Delfzijl	42	-13	33	-78	-59	-60	-40	-42	-22	-23	-3
Eemsmond	9	-38	140	-166	-64	-140	-38	-114	-12	-88	0
Groningen	31	-20	0	-87	-107	-67	-87	-47	-67	-27	-47
Groote gast	71	-7	33	-12	0	0	0	0	0	0	0
Haren	87	-16	36	-7	0	0	0	0	0	0	0
Hoogezand-Sappemeer	28	-14	31	-41	-24	-27	-10	-13	0	0	0
Leek	60	-6	39	-5	0	0	0	0	0	0	0
Loppersum	76	-11	26	-26	-11	-12	0	0	0	0	0
Marum	80	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0
Menterwolde	8	-17	69	-45	0	-30	0	-14	0	0	0
Pekela	52	-16	24	-38	-30	-27	-18	-15	-7	-3	0
Reiderland	26	-20	28	-61	-53	-48	-41	-35	-28	-23	-15
Scheemda	90	-32	54	-83	-61	-68	-46	-53	-31	-38	-16
Slochteren	46	0	2	-1	0	0	0	0	0	0	0
Stadskanaal	6	-5	1	-18	-22	-3	-7	0	-4	0	-4
Ten Boer	79	-19	40	-39	-18	-27	-6	-14	0	-2	0
Veendam	15	-2	10	-10	-1	0	0	0	0	0	0
Vlagtwedde	13	5	5	0	5	0	5	0	5	0	5
Winschoten	68	-30	0	-101	-131	-82	-112	-64	-94	-45	-75
Winsum	83	-21	42	-37	-16	-24	-4	-12	0	0	0
Zuidhorn	30	-1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Friesland											
Achtkarspelen	51	-18	41	-33	-10	-18	0	-4	0	0	0
Ameland	0	40	120	0	40	0	40	0	40	0	40
Boarnsterhim	32	-4	26	0	0	0	0	0	0	0	0
Bolsward	45	-2	27	-18	0	-2	0	0	0	0	0
Dantumadeel	33	-4	2	-3	-4	0	-1	0	-1	0	-1
Dongeradeel	4	4	32	0	4	0	4	0	4	0	4
Ferwerderadiel	46	-7	46	-15	0	-2	0	0	0	0	0
Franekeadeel	64	-9	31	-18	0	-3	0	0	0	0	0
Gaasterlân-Sleat	21	3	17	0	3	0	3	0	3	0	3
Harlingen	11	-1	75	-17	0	0	0	0	0	0	0
Heerenveen	75	-7	0	-19	-26	0	-7	0	-7	0	-7
Het Bildt	23	-44	118	-58	0	-46	0	-35	0	-23	0
Kollumerland c.a.	13	4	42	0	4	0	4	0	4	0	4
Leeuwarden	41	-37	74	-147	-110	-129	-92	-110	-73	-92	-55
Leeuwarderadeel	77	-21	29	-34	-26	-21	-14	-8	-1	0	0
Lemsterland	17	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0
Littenseradiel	31	-4	39	-5	0	0	0	0	0	0	0

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect
Menaldumadeel	55	-6	17	-13	-2	0	0	0	0	0	0
Nijefurd	29	-4	54	-16	0	0	0	0	0	0	0
Ooststellingwerf	43	11	26	0	11	0	11	0	11	0	11
Opsterland	64	-7	42	-15	0	0	0	0	0	0	0
Schiermonnikoog	70	0	125	0	0	0	0	0	0	0	0
Skarsterlân	1	10	6	0	10	0	10	0	10	0	10
Smallingerland	38	-14	32	-35	-18	-18	0	-1	0	0	0
Sneek	23	-11	18	-34	-27	-16	-10	0	0	0	0
Terschelling	25	31	17	0	31	0	31	0	31	0	31
Tytsjerksteradiel	5	-11	54	-17	0	-1	0	0	0	0	0
Vlieland	75	-8	35	-6	0	0	0	0	0	0	0
Weststellingwerf	50	-9	61	-16	0	0	0	0	0	0	0
Wûnseradiel	36	3	18	0	3	0	3	0	3	0	3
Wymbritseradiel	31	6	27	0	6	0	6	0	6	0	6
Drenthe											
Aa en Hunze	63	-1	15	0	0	0	0	0	0	0	0
Assen	66	-5	3	-22	-24	-3	-6	0	-3	0	-3
Borger-Odoorn	57	-15	66	-18	0	-1	0	0	0	0	0
Coevorden	59	-6	30	-5	0	0	0	0	0	0	0
De Wolden	85	4	2	0	4	0	4	0	4	0	4
Emmen	51	-27	32	-52	-47	-36	-31	-20	-14	-3	0
Hoogeveen	40	-6	0	-15	-20	0	-6	0	-6	0	-6
Meppel	39	0	0	-6	-6	0	0	0	0	0	0
Midden-Drenthe	27	5	0	0	5	0	5	0	5	0	5
Noordenveld	44	7	8	0	7	0	7	0	7	0	7
Westerveld	86	6	2	0	6	0	6	0	6	0	6
Tynaarlo	61	7	0	0	7	0	7	0	7	0	7
Overijssel											
Almelo	73	-11	0	-43	-53	-24	-35	-6	-17	0	-11
Bathmen	78	1	35	0	1	0	1	0	1	0	1
Borne	59	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1
Dalfsen	26	15	1	0	15	0	15	0	15	0	15
Dinkelland	89	-7	16	-2	0	0	0	0	0	0	0
Deventer	47	-6	1	-18	-23	0	-5	0	-5	0	-5
Enschede	74	-25	4	-78	-99	-60	-81	-42	-63	-24	-45
Haaksbergen	63	-9	0	-9	-18	0	-9	0	-9	0	-9
Hardenberg	70	3	0	0	3	0	3	0	3	0	3
Hellendoorn	21	1	32	0	1	0	1	0	1	0	1
Hengelo O	66	-7	0	-26	-33	-5	-13	0	-7	0	-7
Hof van Twente	30	4	2	0	4	0	4	0	4	0	4
Rijssen	51	5	0	0	5	0	5	0	5	0	5
Kampen	28	3	14	0	3	0	3	0	3	0	3
Losser	34	7	1	0	7	0	7	0	7	0	7
Oldenzaal	89	-10	2	-20	-27	0	-8	0	-8	0	-8

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect
Olst	69	-1	21	0	0	0	0	0	0	0	0
Ommen	70	4	0	0	4	0	4	0	4	0	4
Raalte	35	5	0	0	5	0	5	0	5	0	5
Staphorst	37	21	53	0	21	0	21	0	21	0	21
Steenwijkerland	61	-2	36	-9	0	0	0	0	0	0	0
Tubbergen	79	-2	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Twenterand	49	-3	0	0	-3	0	-3	0	-3	0	-3
Wierden	47	4	13	0	4	0	4	0	4	0	4
Zwartewaterland	75	-3		-9		0		0		0	
Zwolle	32	-12	0	-41	-53	-17	-29	0	-12	0	-12
Gelderland											
Aalten	18	19	1	0	19	0	19	0	19	0	19
Angerlo	39	6	8	0	6	0	6	0	6	0	6
Apeldoorn	58	-12	39	-37	-10	-12	0	0	0	0	0
Arnhem	36	-47	78	-107	-76	-86	-54	-64	-32	-42	-11
Barneveld	45	15	30	0	15	0	15	0	15	0	15
Lingewaard	12	10	3	0	10	0	10	0	10	0	10
Bergh	10	22	4	0	22	0	22	0	22	0	22
Beuningen	41	2	4	0	2	0	2	0	2	0	2
Borculo	40	13	0	0	13	0	13	0	13	0	13
Brummen	84	5	0	0	5	0	5	0	5	0	5
Buren	29	18	31	0	18	0	18	0	18	0	18
Culemborg	45	-17	43	-31	-5	-12	0	0	0	0	0
Didam	1	30	5	0	30	0	30	0	30	0	30
Dinxperlo	2	28	9	0	28	0	28	0	28	0	28
Doesburg	45	-5	0	-3	-8	0	-5	0	-5	0	-5
Doetinchem	42	5	5	0	5	0	5	0	5	0	5
Druten	63	-2	1	0	-1	0	-1	0	-1	0	-1
Duiven	24	11	1	0	11	0	11	0	11	0	11
Ede	88	-7	0	-2	-9	0	-7	0	-7	0	-7
Eibergen	69	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Elburg	33	17	0	0	17	0	17	0	17	0	17
Epe	78	10	0	0	10	0	10	0	10	0	10
Ermelo	6	12	89	0	12	0	12	0	12	0	12
Geldermalsen	71	10	0	0	10	0	10	0	10	0	10
Gendringen	10	11	0	0	11	0	11	0	11	0	11
Gorssel	37	19		0	19	0	19	0	19	0	19
Groenlo	77	-2	9	-2	0	0	0	0	0	0	0
Groesbeek	3	27	5	0	27	0	27	0	27	0	27
Harderwijk	1	7	45	0	7	0	7	0	7	0	7
Hattem	10	5	36	0	5	0	5	0	5	0	5
Heerde	26	23	2	0	23	0	23	0	23	0	23
Hengelo G	72	4	19	0	4	0	4	0	4	0	4
Heumen	6	21	16	0	21	0	21	0	21	0	21

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect
Hummelo en Keppel	39	18	0	0	18	0	18	0	18	0	18
Kesteren	87	-1	19	0	0	0	0	0	0	0	0
Lichtenvoorde	35	8	5	0	8	0	8	0	8	0	8
Lingewaal	18	18	14	0	18	0	18	0	18	0	18
Lochem	73	13	5	0	13	0	13	0	13	0	13
Maasdriel	46	14	0	0	14	0	14	0	14	0	14
Millingen aan de Rijn	52	-1	0	0	-1	0	-1	0	-1	0	-1
Neede	62	-9	17	-4	0	0	0	0	0	0	0
Neerijnen	59	8	0	0	8	0	8	0	8	0	8
Nijkerk	48	7	20	0	7	0	7	0	7	0	7
Nijmegen	60	-54	97	-147	-104	-125	-81	-102	-59	-80	-36
Nunspeet	12	24	0	0	24	0	24	0	24	0	24
Oldebroek	18	11	16	0	11	0	11	0	11	0	11
Overbetuwe	40	10	0	0	10	0	10	0	10	0	10
Putten	4	29	20	0	29	0	29	0	29	0	29
Renkum	84	-29	52	-36	-13	-11	0	0	0	0	0
Rheden	57	-12	0	-11	-24	0	-12	0	-12	0	-12
Rijnwaarden	4	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Rozendaal	100	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1
Ruurlo	93	8	3	0	8	0	8	0	8	0	8
Scherpenzeel	16	11	0	0	11	0	11	0	11	0	11
Steenderen	19	25	28	0	25	0	25	0	25	0	25
Tiel	29	8	0	0	8	0	8	0	8	0	8
Ubbergen	64	12	0	0	12	0	12	0	12	0	12
Voorst	22	22	34	0	22	0	22	0	22	0	22
Vorden	51	25	18	0	25	0	25	0	25	0	25
Wageningen	57	-6	11	-17	-12	0	0	0	0	0	0
Warnsveld	80	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Wehl	26	20	0	0	20	0	20	0	20	0	20
West Maas en Waal	58	2	16	0	2	0	2	0	2	0	2
Westervoort	44	1	18	0	1	0	1	0	1	0	1
Wijchen	17	-9	51	-5	0	0	0	0	0	0	0
Winterswijk	34	13	0	0	13	0	13	0	13	0	13
Wisch	28	15	0	0	15	0	15	0	15	0	15
Zaltbommel	69	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Zelhem	37	20	0	0	20	0	20	0	20	0	20
Zevenaar	2	10	9	0	10	0	10	0	10	0	10
Zutphen	25	10	9	0	10	0	10	0	10	0	10
Utrecht											
Abcoude	100	-30	0	-9	-40	0	-30	0	-30	0	-30
Amerongen	58	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Amersfoort	69	-24	64	-49	-9	-25	0	0	0	0	0
Baarn	14	30	3	0	30	0	30	0	30	0	30
Breukelen	56	4	40	0	4	0	4	0	4	0	4

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	
Bunnik	99	-31	6	-37	-61	-11	-35	0	-25	0	-25
Bunschoten	7	19	2	0	19	0	19	0	19	0	19
De Bilt	89	7	5	0	7	0	7	0	7	0	7
De Ronde Venen	49	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Doorn	92	-4	0	0	-4	0	-4	0	-4	0	-4
Driebergen-Rijsenburg	96	-4	0	0	-4	0	-4	0	-4	0	-4
Eemnes	34	13	27	0	13	0	13	0	13	0	13
Houten	91	-11	0	0	-11	0	-11	0	-11	0	-11
IJsselstein	8	10		0	10	0	10	0	10	0	10
Leersum	53	14	19	0	14	0	14	0	14	0	14
Leusden	30	7	0	0	7	0	7	0	7	0	7
Loenen	97	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Lopik	24	12	61	0	12	0	12	0	12	0	12
Maarn	84	14	27	0	14	0	14	0	14	0	14
Maarssen	15	11	22	0	11	0	11	0	11	0	11
Montfoort	81	-1	7	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieuwegein	31	2	0	0	2	0	2	0	2	0	2
Oudewater	14	30	0	0	30	0	30	0	30	0	30
Renswoude	38	17	7	0	17	0	17	0	17	0	17
Rhenen	85	-5	0	0	-5	0	-5	0	-5	0	-5
Soest	21	19		0	19	0	19	0	19	0	19
Utrecht	27	-6	27	-32	-11	-2	0	0	0	0	0
Veenendaal	3	9	16	0	9	0	9	0	9	0	9
Wijk bij Duurstede	15	6	0	0	6	0	6	0	6	0	6
Woerden	32	10	1	0	10	0	10	0	10	0	10
Woudenberg	67	-2	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Zeist	45	14	0	0	14	0	14	0	14	0	14
Noord-Holland											
Aalsmeer	68	1	3	0	1	0	1	0	1	0	1
Alkmaar	5	3	1	0	3	0	3	0	3	0	3
Amstelveen	67	4		0	4	0	4	0	4	0	4
Amsterdam	9	21	4	0	21	0	21	0	21	0	21
Andijk	33	13	10	0	13	0	13	0	13	0	13
Anna Paulowna	13	2	4	0	2	0	2	0	2	0	2
Beemster	53	14	0	0	14	0	14	0	14	0	14
Bennebroek	77	19	17	0	19	0	19	0	19	0	19
Bergen NH	73	18	0	0	18	0	18	0	18	0	18
Beverwijk	20	-1	0	-14	-15	0	-1	0	-1	0	-1
Blaricum	99	21	0	0	21	0	21	0	21	0	21
Bloemendaal	98	-2	77	0	0	0	0	0	0	0	0
Bussum	44	43	0	0	43	0	43	0	43	0	43
Castricum	52	16	0	0	16	0	16	0	16	0	16
Den Helder	25	-7	1	-36	-41	-17	-23	0	-6	0	-6
Diemen	17	18	19	0	18	0	18	0	18	0	18

	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendeckking	Maximering tarieven op 6 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 7 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 8 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 9 euro Per saldo effect
Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog						
Drechterland	18	11	52	0	11	0
Edam-Volendam	15	12	9	0	12	0
Enkhuizen	36	-22	54	-47	-15	-27
Graft-De Rijp	5	19	54	0	19	0
Haarlem	35	0	0	0	0	0
Haarlemmerliede c.a.	88	2	26	0	2	0
Haarlemmermeer	65	-12	1	-50	-61	-10
Harenkarspel	3	24	6	0	24	0
Heemskerk	27	2	0	0	2	0
Heemstede	90	2	2	0	2	0
Heerhugowaard	42	-8	0	-14	-21	0
Heiloo	41	29	0	0	29	0
Hilversum	91	1	1	0	1	0
Hoorn	35	-1	7	0	0	0
Huizen	53	29	0	0	29	0
Landsmeer	82	1	1	0	1	0
Langedijk	24	9	0	0	9	0
Laren	96	39	0	0	39	0
Medemblik	49	0	14	0	0	0
Muiden	93	21	3	0	21	0
Naarden	60	28	12	0	28	0
Niedorp	61	1	23	0	1	0
Noorder-Koggenland	61	5	10	0	5	0
Obdam	57	4	19	0	4	0
Oostzaan	70	1	13	0	1	0
Opmeer	43	12	36	0	12	0
Ouder-Amstel	80	12	8	0	12	0
Purmerend	4	-1	23	0	0	0
Schagen	50	3	0	0	3	0
Schermer	94	-3	31	0	0	0
Stede Broec	7	11	40	0	11	0
Texel	2	44	39	0	44	0
Uitgeest	37	6	0	0	6	0
Uithoorn	63	7	62	0	7	0
Velsen	33	-4		-16	0	0
Venhuizen	64	14	44	0	14	0
Waterland	94	1	1	0	1	0
Weesp	11	14	0	0	14	0
Wervershoof	6	17	19	0	17	0
Wester-Koggenland	2	33	55	0	33	0
Wieringen	22	8	26	0	8	0
Wieringermeer	81	1	4	-1	0	0
Wijdmeren	79	14	36	0	14	0
Wognum	38	15	2	0	15	0

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	
Wormerland	81	-8	0	-3	-11	0	-8	0	-8	0	-8
Zaanstad	54	-8	26	-23	-5	-2	0	0	0	0	0
Zandvoort	69	3	0	0	3	0	3	0	3	0	3
Zeevang	76	6	55	0	6	0	6	0	6	0	6
Zijpe	17	19	0	0	19	0	19	0	19	0	19
Zuid-Holland											
Alblasserdam	65	-4	0	-11	-15	0	-4	0	-4	0	-4
Albrandswaard	34	2	0	0	2	0	2	0	2	0	2
Alkemade	43	14	29	0	14	0	14	0	14	0	14
Alphen a/d Rijn	51	-3	0	0	-2	0	-2	0	-2	0	-2
Barendrecht	85	-9	0	-5	-13	0	-9	0	-9	0	-9
Bergambacht	96	-4	59	0	0	0	0	0	0	0	0
Bergschenhoek	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Berkel en Rodenrijs	94	-10	41	-11	0	0	0	0	0	0	0
Bernisse	71	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0
Binnenmaas	40	6	27	0	6	0	6	0	6	0	6
Bleiswijk	79	11	0	0	11	0	11	0	11	0	11
Bodegraven	67	11	0	0	11	0	11	0	11	0	11
Boskoop	98	-19	0	-27	-46	-7	-26	0	-19	0	-19
Brielle	73	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Capelle aan den IJssel	62	-4	0	-7	-10	0	-4	0	-4	0	-4
Cromstrijen	54	-3	0	0	-3	0	-3	0	-3	0	-3
De Lier	65	-20	47	-36	-10	-12	0	0	0	0	0
Delft	77	-9	0	-25	-34	-3	-12	0	-9	0	-9
Dirksland	14	14	31	0	14	0	14	0	14	0	14
Dordrecht	19	-8	20	-19	-7	0	0	0	0	0	0
Giessenlanden	30	26	66	0	26	0	26	0	26	0	26
Goedereede	6	21	47	0	21	0	21	0	21	0	21
Gorinchem	20	10	6	0	10	0	10	0	10	0	10
Gouda	75	-11		-16		0		0		0	
Graafstroom	88	8	106	0	8	0	8	0	8	0	8
Hardinxveld-Giessendam	3	19	35	0	19	0	19	0	19	0	19
Hellevoetsluis	16	2	0	0	2	0	2	0	2	0	2
Hendrik-Ido-Ambacht	55	-9	9	-15	-15	0	0	0	0	0	0
Hillegom	23	4	36	0	4	0	4	0	4	0	4
Jacobswoude	78	16	0	0	16	0	16	0	16	0	16
Katwijk	11	17	1	0	17	0	17	0	17	0	17
Korendijk	27	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Krimpen aan den IJssel	97	-22	0	-37	-59	-18	-40	0	-22	0	-22
Leerdam	86	-6	0	-11	-18	0	-6	0	-6	0	-6
Leiden	22	-77	151	-130	-56	-107	-33	-85	-11	-63	0
Leiderdorp	44	-3	0	0	-3	0	-3	0	-3	0	-3
Leidschendam-Voorburg	27	0	179	0	0	0	0	0	0	0	0
Liemeer	64	8	1	0	8	0	8	0	8	0	8

	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendeckking	Maximering tarieven op 6 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 7 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 8 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 9 euro Per saldo effect
Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog						
Liesveld	67	10	0	0	10	0
Lisse	8	23	16	0	23	0
Maasland	76	3	20	0	3	0
Maassluis	20	2	0	0	2	0
Middelharnis	9	11	2	0	11	0
Monster	54	4	39	0	4	0
Moordrecht	86	-13	0	-12	-25	0
Naaldwijk	92	4	0	0	4	0
Nederlek	87	-3	27	0	0	0
Nieuwerkerk aan den IJssel	74	-4	0	0	-4	0
Nieuwkoop	98	-19	26	-11	-3	0
Nieuw-Lekkerland	71	-7	0	-9	-16	0
Noordwijk	95	-1	0	0	-1	0
Noordwijkerhout	32	30	6	0	30	0
Nootdorp-Pijnacker	76	-1	8	0	0	0
Oegstgeest	86	6	0	0	6	0
Oostflakkee	52	-6	0	-2	-9	0
Oud-Beijerland	33	-21	43	-43	-20	-21
Ouderkerk	98	-20	51	-27	0	-7
Papendrecht	11	1	0	0	1	0
Reeuwijk	99	-16	4	-1	-14	0
Ridderkerk	24	0	34	0	0	0
Rijnsburg	90	3	0	0	3	0
Rijnwoude	75	-5	6	0	0	0
Rijswijk	16	4	0	0	4	0
Rotterdam	29	-16	0	-119	-136	-91
Rozenburg	5	-2	1	0	-1	0
Sassenheim	14	25	10	0	25	0
Schiedam	10	-2	17	-22	-6	-4
Schipluiden	83	3	0	0	3	0
Schoonhoven	90	0	10	0	0	0
s-Gravendeel	56	-5	24	-11	0	0
s-Gravenhage	7	0	36	-25	0	-1
s-Gravenzande	7	22	18	0	22	0
Sliedrecht	15	13	15	0	13	0
Spijkenisse	48	-8	0	-17	-25	-2
Strijen	54	8	0	0	8	0
Ter Aar	91	-3	3	0	0	0
Valkenburg ZH	3	11	39	0	11	0
Vianen	2	27	19	0	27	0
Vlaardingen	57	-15	0	-37	-52	-20
Vlist	97	0	42	0	0	0
Voorhout	80	9	8	0	9	0
Voorschoten	89	-7	2	0	-6	0

	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect
Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog											
Waddinxveen	55	2	28	0	2	0	2	0	2	0	2
Warmond	95	5	0	0	5	0	5	0	5	0	5
Wassenaar	100	-13	0	0	-13	0	-13	0	-13	0	-13
Wateringen	87	-8	0	-10	-18	0	-8	0	-8	0	-8
Westvoorne	81	27	28	0	27	0	27	0	27	0	27
Zederik	17	20	44	0	20	0	20	0	20	0	20
Zevenhuizen-Moerkapelle	80	5	9	0	5	0	5	0	5	0	5
Zoetermeer	78	-39	34	-76	-80	-54	-58	-32	-36	-10	-14
Zoeterwoude	28	16	70	0	16	0	16	0	16	0	16
Zwijndrecht	37	-7		-13		0		0		0	
Zeeland											
Borsele	9	-13	70	-50	0	-25	0	0	0	0	0
Goes	11	-24	92	-57	0	-37	0	-16	0	0	0
Hulst	24	4		0	4	0	4	0	4	0	4
Kapelle	19	-3	20	-3	0	0	0	0	0	0	0
Middelburg	22	-2	0	-13	-15	0	-2	0	-2	0	-2
Noord-Beveland	4	-17	99	-14	0	0	0	0	0	0	0
Reimerswaal	12	-2	19	-4	0	0	0	0	0	0	0
Schouwen-Duiveland	18	-2	0	0	-2	0	-2	0	-2	0	-2
Sluis	1	6	77	0	6	0	6	0	6	0	6
Terneuzen	0	-7		-33		-12		0		0	
Tholen	13	9	26	0	9	0	9	0	9	0	9
Veere	1	10	5	0	10	0	10	0	10	0	10
Vlissingen	8	-8	21	-51	-38	-31	-18	-11	0	0	0
Noord-Brabant											
Aalburg	84	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0
Alphen-Chaam	82	9	38	0	9	0	9	0	9	0	9
Asten	94	20	0	0	20	0	20	0	20	0	20
Baarle-Nassau	22	3	32	0	3	0	3	0	3	0	3
Bergen op Zoom	47	4	1	-2	2	0	4	0	4	0	4
Bergeijk	93	19	19	0	19	0	19	0	19	0	19
Bernheze	72	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1
Best	16	20	7	0	20	0	20	0	20	0	20
Bladel	83	16	9	0	16	0	16	0	16	0	16
Boekel	52	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Boxmeer	82	4	0	0	4	0	4	0	4	0	4
Boxtel	72	4	13	0	4	0	4	0	4	0	4
Breda	38	6	12	0	6	0	6	0	6	0	6
Cranendonck	65	9		0	9	0	9	0	9	0	9
Cuijk	8	15	0	0	15	0	15	0	15	0	15
Deurne	97	9	5	0	9	0	9	0	9	0	9
Dongen	38	7	13	0	7	0	7	0	7	0	7
Drimmelen	56	10	4	0	10	0	10	0	10	0	10
Eersel	97	-3	26	0	0	0	0	0	0	0	0

	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog
	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	
Eindhoven	8	8	8	8	8	8	44
Etten-Leur	5	5	5	5	5	5	23
Geertruidenberg	18	18	18	18	18	18	13
Geldrop	12	12	12	12	12	12	30
Gemert-Bakel	11	11	11	11	11	11	68
Gilze en Rijen	10	10	10	10	10	10	47
Goirle	8	8	8	8	8	8	65
Grave	-2	0	0	0	0	0	84
Haaren	6	6	6	6	6	6	99
Halderberge	14	14	14	14	14	14	53
Heeze-Leende	13	13	13	13	13	13	96
Helmond	-16	-16	-46	-10	-26	0	66
Heusden	18	18	18	18	18	18	25
Hilvarenbeek	9	9	9	9	9	9	93
Laarbeek	15	15	15	15	15	15	25
Landerd	13	13	13	13	13	13	73
Lith	7	7	7	7	7	7	96
Loon op Zand	8	8	8	8	8	8	59
Maasdonk	11	11	11	11	11	11	88
Mierlo	12	12	12	12	12	12	83
Mill en Sint Hubert	12	12	12	12	12	12	72
Moerdijk	7	7	0	7	0	7	41
Nuenen c.a.	-19	-14	-24	0	-14	0	99
Oirschot	20	20	20	20	20	20	60
Oisterwijk	15	15	15	15	15	15	82
Oosterhout	7	7	7	7	7	7	35
Oss	8	8	8	8	8	8	26
Reusel- De Mierden	0	0	0	0	0	0	98
Roosendaal	5	5	5	5	5	5	53
Rucphen	8	8	8	8	8	8	49
Schijndel	20	20	20	20	20	20	12
s-Hertogenbosch	0	0	-1	0	0	0	43
Sint-Anthonis	9	9	9	9	9	9	81
Sint-Michielsgestel	2	2	2	2	2	2	85
Sint-Oedenrode	16	16	16	16	16	16	42
Someren	18	18	18	18	18	18	21
Son en Breugel	3	3	3	3	3	3	70
Steenbergen	0	0	0	0	0	0	9
Tilburg	5	5	5	5	5	5	7
Uden	2	2	2	2	2	2	42
Valkenswaard	4	4	4	4	4	4	74
Veghel	11	11	11	11	11	11	66
Veldhoven	10	10	10	10	10	10	19
Vught	0	0	0	0	0	0	90

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	
Waalre	63	16	2	0	16	0	16	0	16	0	16
Waalwijk	20	6	0	0	6	0	6	0	6	0	6
Werkendam	50	7	18	0	7	0	7	0	7	0	7
Woensdrecht	46	11	22	0	11	0	11	0	11	0	11
Woudrichem	71	6	15	0	6	0	6	0	6	0	6
Zundert	39	15	32	0	15	0	15	0	15	0	15
Limburg											
Ambt Montfort	49	13	8	0	13	0	13	0	13	0	13
Arcen en Velden	48	6	0	0	6	0	6	0	6	0	6
Beek	72	-2	18	0	0	0	0	0	0	0	0
Beesel	28	19	0	0	19	0	19	0	19	0	19
Bergen L	74	12	0	0	12	0	12	0	12	0	12
Brunssum	55	-1	17	0	0	0	0	0	0	0	0
Echt	47	11	15	0	11	0	11	0	11	0	11
Eijsden	83	17	27	0	17	0	17	0	17	0	17
Gennep	40	18	18	0	18	0	18	0	18	0	18
Gulpen-Wittem	82	-7	15	-4	0	0	0	0	0	0	0
Haelen	39	21	0	0	21	0	21	0	21	0	21
Heel	20	17	0	0	17	0	17	0	17	0	17
Heerlen	79	-9	25	-32	-17	-12	0	0	0	0	0
Helden	56	9	18	0	9	0	9	0	9	0	9
Heythuysen	34	22	0	0	22	0	22	0	22	0	22
Horst aan de Maas	60	-10	49	-10	0	0	0	0	0	0	0
Hunsel	66	10	1	0	10	0	10	0	10	0	10
Kerkrade	62	-18	0	-44	-62	-26	-44	-8	-25	0	-18
Kessel	68	13	5	0	13	0	13	0	13	0	13
Landgraaf	89	-14	6	-22	-30	-5	-13	0	-8	0	-8
Maasbracht	48	16	0	0	16	0	16	0	16	0	16
Maasbree	74	4	31	0	4	0	4	0	4	0	4
Maastricht	61	-7	0	-20	-28	0	-7	0	-7	0	-7
Margraten	85	8	7	0	8	0	8	0	8	0	8
Meerlo-Wanssum	92	5	9	0	5	0	5	0	5	0	5
Meerssen	92	-1	0	0	-1	0	-1	0	-1	0	-1
Meijel	12	17	25	0	17	0	17	0	17	0	17
Mook en Middelaar	95	-5	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Nederweert	76	8	1	0	8	0	8	0	8	0	8
Nuth	62	5	26	0	5	0	5	0	5	0	5
Onderbanken	91	-14	10	-7	-12	0	-4	0	-4	0	-4
Roerdalen	54	8	20	0	8	0	8	0	8	0	8
Roermond	16	4		0	4	0	4	0	4	0	4
Roggel en Neer	43	20	47	0	20	0	20	0	20	0	20
Schinnen	87	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sevenum	94	-1	28	0	0	0	0	0	0	0	0
Simpelveld	93	-20	1	-17	-36	-1	-20	0	-19	0	-19

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect
Sittard-Geleen	48	0	2	-24	-22	0	0	0	0	0
Stein	36	-1		0		0		0		0
Swalmen	55	8	21	0	8	0	8	0	8	0
Thorn	67	16	0	0	16	0	16	0	16	0
Vaals	10	19	33	0	19	0	19	0	19	0
Valkenburg aan de Geul	91	-7	2	-7	-12	0	-6	0	-6	0
Venlo	88	-14	28	-45	-30	-21	-6	0	0	0
Venray	92	-1	0	-16	-17	0	-1	0	-1	0
Voerendaal	21	15	5	0	15	0	15	0	15	0
Weert	58	13	2	0	13	0	13	0	13	0
Flevoland										
Almere	46	-9	0	-15	-25	0	-9	0	-9	0
Dronen	36	1	0	0	1	0	1	0	1	0
Lelystad	58	-37	33	-98	-101	-79	-83	-60	-64	-42
Noordoostpolder	56	1	2	0	1	0	1	0	1	0
Urk	62	-5	8	-5	-2	0	0	0	0	0
Zeewolde	19	2	1	0	2	0	2	0	2	0

Tabel B. Herverdeeleffecten OZB-operatie; maximum hetzelfde voor woningen en niet-woningen (euro p. inwoner)

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging woningen (incl. compensatie)	Maximering opbrengstverhoging via kostendeckering	Maximering tarieven op 6 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 7 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 8 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 9 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 10 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 11 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 12 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 13 euro Per saldo effect
Groningen											
Appingedam	78	-29	65	-63	-27	-50	-14	-37	-1	-25	0
Bedum	31	-9	9	-15	-14	-2	-1	0	0	0	0
Bellingwedde	50	-10	28	-17	0	-4	0	0	0	0	0
De Marne	29	5	0	-8	-3	0	5	0	5	0	5
Delfzijl	42	-13	33	-86	-66	-68	-49	-51	-31	-34	-14
Eemsum	9	-38	140	-166	-64	-140	-38	-114	-12	-88	0
Groningen	31	-20	0	-92	-112	-72	-92	-53	-73	-34	-54
Grootegeest	71	-7	33	-14	0	0	0	0	0	0	0
Haren	87	-16	36	-7	0	0	0	0	0	0	0
Hoogezand-Sappemeer	28	-14	31	-45	-28	-31	-14	-18	-1	-4	0
Leek	60	-6	39	-5	0	0	0	0	0	0	0
Loppersum	76	-11	26	-27	-12	-14	0	-1	0	0	0
Marum	80	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0
Menterwolde	8	-17	69	-49	0	-34	0	-19	0	-4	0
Pekela	52	-16	24	-40	-31	-29	-20	-17	-9	-6	0
Reiderland	26	-20	28	-64	-56	-52	-44	-39	-32	-27	-20
Scheemda	90	-32	54	-87	-65	-72	-50	-58	-36	-44	-21
Slochteren	46	0	2	-4	-2	0	0	0	0	0	0
Stadskanaal	6	-5	1	-21	-25	-7	-11	0	-4	0	-4
Ten Boer	79	-19	40	-41	-20	-29	-8	-17	0	-5	0
Veendam	15	-2	10	-12	-4	0	0	0	0	0	0
Vlagtwedde	13	5	5	0	5	0	5	0	5	0	5
Winschoten	68	-30	0	-106	-136	-88	-118	-70	-100	-53	-83
Winsum	83	-21	42	-37	-16	-24	-4	-12	0	0	0
Zuidhorn	30	-1	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Friesland											
Achtkarspelen	51	-18	41	-34	-11	-20	0	-5	0	0	0
Ameland	0	40	120	0	40	0	40	0	40	0	40
Boarnsterhim	32	-4	26	0	0	0	0	0	0	0	0
Bolsward	45	-2	27	-22	0	-7	0	0	0	0	0
Dantumadeel	33	-4	2	-3	-4	0	-1	0	-1	0	-1
Dongeradeel	4	4	32	-2	2	0	4	0	4	0	4
Ferwerderadiel	46	-7	46	-15	0	-2	0	0	0	0	0
Franekeadeel	64	-9	31	-18	0	-3	0	0	0	0	0
Gaasterlân-Sleat	21	3	17	0	3	0	3	0	3	0	3
Harlingen	11	-1	75	-22	0	-4	0	0	0	0	0
Heerenveen	75	-7	0	-24	-31	-5	-12	0	-7	0	-7
Het Bildt	23	-44	118	-52	0	-39	0	-26	0	-13	0
Kollumerland c.a.	13	4	42	0	4	0	4	0	4	0	4
Leeuwarden	41	-37	74	-153	-116	-136	-99	-119	-82	-102	-65
Leeuwarderadeel	77	-21	29	-34	-26	-21	-14	-8	-1	0	0
Lemsterland	17	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0
Littenseradiel	31	-4	39	-5	0	0	0	0	0	0	0

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect
Menaldumadeel	55	-6	17	-15	-4	-2	0	0	0	0
Nijefurd	29	-4	54	-22	0	-2	0	0	0	0
Ooststellingwerf	43	11	26	0	11	0	11	0	11	11
Opsterland	64	-7	42	-18	0	-2	0	0	0	0
Schiermonnikoog	70	0	125	0	0	0	0	0	0	0
Skarsterlân	1	10	6	0	10	0	10	0	10	10
Smallerland	38	-14	32	-39	-21	-22	-4	-5	0	0
Sneek	23	-11	18	-37	-31	-20	-13	-3	0	0
Terschelling	25	31	17	0	31	0	31	0	31	31
Tytsjerksteradiel	5	-11	54	-19	0	-4	0	0	0	0
Vlieland	75	-8	35	-14	0	0	0	0	0	0
Weststellingwerf	50	-9	61	-18	0	-1	0	0	0	0
Wûnseradiel	36	3	18	0	3	0	3	0	3	3
Wymbritseradiel	31	6	27	0	6	0	6	0	6	6
Drenthe										
Aa en Hunze	63	-1	15	0	0	0	0	0	0	0
Assen	66	-5	3	-26	-28	-8	-11	0	-3	-3
Borger-Odoorn	57	-15	66	-18	0	-1	0	0	0	0
Coevorden	59	-6	30	-5	0	0	0	0	0	0
De Wolden	85	4	2	0	4	0	4	0	4	4
Emmen	51	-27	32	-53	-48	-37	-32	-21	-16	-5
Hoogeveen	40	-6	0	-19	-25	0	-6	0	-6	-6
Meppel	39	0	0	-11	-11	0	0	0	0	0
Midden-Drenthe	27	5	0	0	5	0	5	0	5	5
Noordenveld	44	7	8	0	7	0	7	0	7	7
Westerveld	86	6	2	0	6	0	6	0	6	6
Tynaarlo	61	7	0	0	7	0	7	0	7	7
Overijssel										
Almelo	73	-11	0	-49	-60	-31	-42	-14	-25	0
Bathmen	78	1	35	0	1	0	1	0	1	1
Borne	59	1	0	0	1	0	1	0	1	1
Dalfsen	26	15	1	0	15	0	15	0	15	15
Dinkelland	89	-7	16	-5	0	0	0	0	0	0
Deventer	47	-6	1	-22	-27	-4	-9	0	-5	-5
Enschede	74	-25	4	-84	-105	-67	-89	-50	-72	-33
Haaksbergen	63	-9	0	-11	-20	0	-9	0	-9	-9
Hardenberg	70	3	0	-3	1	0	3	0	3	3
Hellendoorn	21	1	32	0	1	0	1	0	1	1
Hengelo O	66	-7	0	-33	-40	-13	-20	0	-7	-7
Hof van Twente	30	4	2	0	4	0	4	0	4	4
Rijssen	51	5	0	0	5	0	5	0	5	5
Kampen	28	3	14	0	3	0	3	0	3	3
Losser	34	7	1	0	7	0	7	0	7	7
Oldenzaal	89	-10	2	-25	-32	-5	-13	0	-8	-8

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect
Olst	69	-1	21	0	0	0	0	0	0	0
Ommen	70	4	0	0	4	0	4	0	4	4
Raalte	35	5	0	0	5	0	5	0	5	5
Staphorst	37	21	53	0	21	0	21	0	21	21
Steenwijkerland	61	-2	36	-16	0	0	0	0	0	0
Tubbergen	79	-2	4	0	0	0	0	0	0	0
Twenterand	49	-3	0	0	-3	0	-3	0	-3	-3
Wierden	47	4	13	0	4	0	4	0	4	4
Zwartewaterland	75	-3	-14	0	0	0	0	0	0	0
Zwolle	32	-12	0	-48	-60	-25	-37	-2	-14	-12
Gelderland										
Aalten	18	19	1	0	19	0	19	0	19	19
Angerlo	39	6	8	0	6	0	6	0	6	6
Apeldoorn	58	-12	39	-48	-21	-25	0	-2	0	0
Arnhem	36	-47	78	-110	-78	-88	-57	-67	-35	-45
Barneveld	45	15	30	0	15	0	15	0	15	15
Lingewaard	12	10	3	0	10	0	10	0	10	10
Bergh	10	22	4	0	22	0	22	0	22	22
Beuningen	41	2	4	0	2	0	2	0	2	2
Borculo	40	13	0	0	13	0	13	0	13	13
Brummen	84	5	0	0	5	0	5	0	5	5
Buren	29	18	31	0	18	0	18	0	18	18
Culemborg	45	-17	43	-36	-10	-18	0	0	0	0
Didam	1	30	5	0	30	0	30	0	30	30
Dinxperlo	2	28	9	0	28	0	28	0	28	28
Doesburg	45	-5	0	-7	-12	0	-5	0	-5	-5
Doetinchem	42	5	5	0	5	0	5	0	5	5
Druten	63	-2	1	0	-1	0	-1	0	-1	-1
Duiven	24	11	1	0	11	0	11	0	11	11
Ede	88	-7	0	-5	-13	0	-7	0	-7	-7
Eibergen	69	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Elburg	33	17	0	0	17	0	17	0	17	17
Epe	78	10	0	0	10	0	10	0	10	10
Ermelo	6	12	89	0	11	0	12	0	12	12
Geldermalsen	71	10	0	0	10	0	10	0	10	10
Gendringen	10	11	0	0	11	0	11	0	11	11
Gorssel	37	19	0	0	19	0	19	0	19	19
Groenlo	77	-2	9	-7	0	0	0	0	0	0
Groesbeek	3	27	5	0	27	0	27	0	27	27
Harderwijk	1	7	45	0	7	0	7	0	7	7
Hattem	10	5	36	0	5	0	5	0	5	5
Heerde	26	23	2	0	23	0	23	0	23	23
Hengelo G	72	4	19	0	4	0	4	0	4	4
Heumen	6	21	16	0	21	0	21	0	21	21

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 7 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 8 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect
Hummelo en Keppel	39	18	0	0	18	0	18	0	18	0
Kesteren	87	-1	19	0	0	0	0	0	0	0
Lichtenvoorde	35	8	5	0	8	0	8	0	8	0
Lingewaal	18	18	14	0	18	0	18	0	18	0
Lochem	73	13	5	0	13	0	13	0	13	0
Maasdriel	46	14	0	0	14	0	14	0	14	0
Millingen aan de Rijn	52	-1	0	0	-1	0	-1	0	-1	0
Neede	62	-9	17	-4	0	0	0	0	0	0
Neerijnen	59	8	0	0	8	0	8	0	8	0
Nijkerk	48	7	20	0	7	0	7	0	7	0
Nijmegen	60	-54	97	-156	-112	-135	-91	-114	-70	-93
Nunspeet	12	24	0	0	24	0	24	0	24	0
Oldebroek	18	11	16	0	11	0	11	0	11	0
Overbetuwe	40	10	0	0	10	0	10	0	10	0
Putten	4	29	20	0	29	0	29	0	29	0
Renkum	84	-29	52	-42	-19	-17	0	0	0	0
Rheden	57	-12	0	-15	-27	0	-12	0	-12	0
Rijnwaarden	4	9	0	0	9	0	9	0	9	0
Rozendaal	100	1	0	0	1	0	1	0	1	0
Ruurlo	93	8	3	0	8	0	8	0	8	0
Scherpenzeel	16	11	0	0	11	0	11	0	11	0
Steenderen	19	25	28	0	25	0	25	0	25	0
Tiel	29	8	0	0	8	0	8	0	8	0
Ubbergen	64	12	0	0	12	0	12	0	12	0
Voorst	22	22	34	0	22	0	22	0	22	0
Vorden	51	25	18	0	25	0	25	0	25	0
Wageningen	57	-6	11	-23	-18	-1	0	0	0	0
Warnsveld	80	9	0	0	9	0	9	0	9	0
Wehl	26	20	0	0	20	0	20	0	20	0
West Maas en Waal	58	2	16	0	2	0	2	0	2	0
Westervoort	44	1	18	0	1	0	1	0	1	0
Wijchen	17	-9	51	-10	0	0	0	0	0	0
Winterswijk	34	13	0	0	13	0	13	0	13	0
Wisch	28	15	0	0	15	0	15	0	15	0
Zaltbommel	69	9	0	0	9	0	9	0	9	0
Zelhem	37	20	0	0	20	0	20	0	20	0
Zevenaar	2	10	9	0	10	0	10	0	10	0
Zutphen	25	10	9	0	10	0	10	0	10	0
Utrecht										
Abcoude	100	-30	0	-10	-40	0	-30	0	-30	0
Amerongen	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amersfoort	69	-24	64	-57	-16	-34	0	-10	0	0
Baarn	14	30	3	0	30	0	30	0	30	0
Breukelen	56	4	40	0	4	0	4	0	4	0

	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog				
	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect					
Bunnik	99	-31	6	-40	-64	-14	-39	0	-25	0	-25
Bunschoten	7	19	2	0	19	0	19	0	19	0	19
De Bilt	89	7	5	0	7	0	7	0	7	0	7
De Ronde Venen	49	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Doorn	92	-4	0	0	-4	0	-4	0	-4	0	-4
Driebergen-Rijsenburg	96	-4	0	0	-4	0	-4	0	-4	0	-4
Eemnes	34	13	27	0	13	0	13	0	13	0	13
Houten	91	-11	0	0	-11	0	-11	0	-11	0	-11
IJsselstein	8	10		0	10	0	10	0	10	0	10
Leersum	53	14	19	0	14	0	14	0	14	0	14
Leusden	30	7	0	0	7	0	7	0	7	0	7
Loenen	97	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Lopik	24	12	61	0	12	0	12	0	12	0	12
Maarn	84	14	27	0	14	0	14	0	14	0	14
Maarssen	15	11	22	0	11	0	11	0	11	0	11
Montfoort	81	-1	7	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieuwegein	31	2	0	-7	-5	0	2	0	2	0	2
Oudewater	14	30	0	0	30	0	30	0	30	0	30
Renswoude	38	17	7	0	17	0	17	0	17	0	17
Rhenen	85	-5	0	-1	-5	0	-5	0	-5	0	-5
Soest	21	19		0	19	0	19	0	19	0	19
Utrecht	27	-6	27	-42	-21	-14	0	0	0	0	0
Veenendaal	3	9	16	0	9	0	9	0	9	0	9
Wijk bij Duurstede	15	6	0	0	6	0	6	0	6	0	6
Woerden	32	10	1	0	10	0	10	0	10	0	10
Woudenberg	67	-2	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Zeist	45	14	0	0	14	0	14	0	14	0	14
Noord-Holland											
Aalsmeer	68	1	3	0	1	0	1	0	1	0	1
Alkmaar	5	3	1	-7	-2	0	3	0	3	0	3
Amstelveen	67	4		0	4	0	4	0	4	0	4
Amsterdam	9	21	4	0	21	0	21	0	21	0	21
Andijk	33	13	10	0	13	0	13	0	13	0	13
Anna Paulowna	13	2	4	0	1	0	2	0	2	0	2
Beemster	53	14	0	0	14	0	14	0	14	0	14
Bennebroek	77	19	17	0	19	0	19	0	19	0	19
Bergen NH	73	18	0	0	18	0	18	0	18	0	18
Beverwijk	20	-1	0	-23	-24	0	-1	0	-1	0	-1
Blaricum	99	21	0	0	21	0	21	0	21	0	21
Bloemendaal	98	-2	77	0	0	0	0	0	0	0	0
Bussum	44	43	0	0	43	0	43	0	43	0	43
Castricum	52	16	0	0	16	0	16	0	16	0	16
Den Helder	25	-7	1	-42	-47	-24	-30	-7	-13	0	-6
Diemen	17	18	19	0	18	0	18	0	18	0	18

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 7 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 8 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect
Drechterland	18	11	52	0	11	0	11	0	11	0	11
Edam-Volendam	15	12	9	0	12	0	12	0	12	0	12
Enkhuizen	36	-22	54	-51	-19	-32	0	-13	0	0	0
Graft-De Rijp	5	19	54	0	19	0	19	0	19	0	19
Haarlem	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Haarlemmerliede c.a.	88	2	26	0	2	0	2	0	2	0	2
Haarlemmermeer	65	-12	1	-65	-75	-26	-37	0	-11	0	-11
Harenkarspel	3	24	6	0	24	0	24	0	24	0	24
Heemskerk	27	2	0	0	2	0	2	0	2	0	2
Heemstede	90	2	2	0	2	0	2	0	2	0	2
Heerhugowaard	42	-8	0	-18	-26	-1	-9	0	-8	0	-8
Heiloo	41	29	0	0	29	0	29	0	29	0	29
Hilversum	91	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1
Hoorn	35	-1	7	0	0	0	0	0	0	0	0
Huizen	53	29	0	0	29	0	29	0	29	0	29
Landsmeer	82	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1
Langedijk	24	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Laren	96	39	0	0	39	0	39	0	39	0	39
Medemblik	49	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0
Muiden	93	21	3	0	21	0	21	0	21	0	21
Naarden	60	28	12	0	28	0	28	0	28	0	28
Niedorp	61	1	23	0	1	0	1	0	1	0	1
Noorder-Koggenland	61	5	10	0	5	0	5	0	5	0	5
Obdam	57	4	19	0	4	0	4	0	4	0	4
Oostzaan	70	1	13	0	1	0	1	0	1	0	1
Opmeer	43	12	36	0	12	0	12	0	12	0	12
Ouder-Amstel	80	12	8	0	12	0	12	0	12	0	12
Purmerend	4	-1	23	0	0	0	0	0	0	0	0
Schagen	50	3	0	0	3	0	3	0	3	0	3
Schermer	94	-3	31	0	0	0	0	0	0	0	0
Stede Broec	7	11	40	0	11	0	11	0	11	0	11
Texel	2	44	39	0	44	0	44	0	44	0	44
Uitgeest	37	6	0	0	6	0	6	0	6	0	6
Uithoorn	63	7	62	0	7	0	7	0	7	0	7
Velsen	33	-4	-27	-3	0	0	0	0	0	0	0
Venhuizen	64	14	44	0	14	0	14	0	14	0	14
Waterland	94	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1
Weesp	11	14	0	0	14	0	14	0	14	0	14
Wervershoof	6	17	19	0	17	0	17	0	17	0	17
Wester-Koggenland	2	33	55	0	33	0	33	0	33	0	33
Wieringen	22	8	26	0	8	0	8	0	8	0	8
Wieringermeer	81	1	4	-6	0	0	1	0	1	0	1
Wijdmeren	79	14	36	0	14	0	14	0	14	0	14
Wognum	38	15	2	0	15	0	15	0	15	0	15

	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog
	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	
Wormerland	0	-8	-14	-11	0	-8	81
Zaanstad	0	0	-12	-11	0	0	54
Zandvoort	3	3	3	0	3	0	69
Zeevang	6	6	6	0	6	0	76
Zijpe	19	19	19	0	19	0	17
Zuid-Holland							
Alblasserdam	0	-4	-21	0	-4	0	65
Albrandswaard	2	2	2	0	2	0	34
Alkemade	14	14	14	0	14	0	43
Alphen a/d Rijn	-2	-2	-2	0	-2	0	51
Barendrecht	-9	-9	-19	0	-9	0	85
Bergambacht	0	0	0	0	0	0	96
Bergschenhoek	0	0	0	0	0	0	95
Berkel en Rodenrijs	0	0	0	0	0	0	94
Bernisse	0	0	0	0	0	0	71
Binnenmaas	6	6	6	0	6	0	40
Bleiswijk	11	11	11	0	11	0	79
Bodegraven	11	11	11	0	11	0	67
Boskoop	-19	-19	-52	-14	-33	0	98
Brielle	0	0	0	0	0	0	73
Capelle aan den IJssel	-4	-4	-15	0	-4	0	62
Cromstrijen	-3	-3	-9	0	-3	0	54
De Lier	0	0	-14	-17	0	0	65
Delft	-9	-9	-40	-10	-19	0	77
Dirksland	14	14	14	0	14	0	14
Dordrecht	0	0	-10	-3	0	0	19
Giessenlanden	26	26	26	0	26	0	30
Goedereede	21	21	21	0	21	0	6
Gorinchem	10	10	10	0	10	0	20
Gouda	-11	0	-20	0	0	0	75
Graafstroom	8	8	8	0	8	0	88
Hardinxveld-Giessendam	19	19	19	0	19	0	3
Hellevoetsluis	2	2	2	0	2	0	16
Hendrik-Ido-Ambacht	0	0	-22	-4	-4	0	55
Hillegom	4	4	4	0	4	0	23
Jacobswoude	16	16	16	0	16	0	78
Katwijk	17	17	17	0	17	0	11
Korendijk	9	9	9	0	9	0	27
Krimpen aan den IJssel	-27	-27	-64	-24	-46	-5	97
Leerdam	-6	-6	-22	0	-6	0	86
Leiden	-57	-6	-52	-103	-29	-80	22
Leiderdorp	0	-3	-3	0	-3	0	44
Leidschendam-Voorburg	0	0	0	0	0	0	27
Liemeer	8	8	8	0	8	0	64

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendeckering	Maximering tarieven via kostendeckering	Maximering tarieven op 6 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 7 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 8 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect
Liesveld	67	10	0	0	10	0	10	0	10	0	10
Lisse	8	23	16	0	23	0	23	0	23	0	23
Maasland	76	3	20	0	3	0	3	0	3	0	3
Maassluis	20	2	0	0	2	0	2	0	2	0	2
Middelharnis	9	11	2	0	11	0	11	0	11	0	11
Monster	54	4	39	0	4	0	4	0	4	0	4
Moordrecht	86	-13	0	-14	-27	0	-13	0	-13	0	-13
Naaldwijk	92	4	0	0	4	0	4	0	4	0	4
Nederlek	87	-3	27	-2	0	0	0	0	0	0	0
Nieuwerkerk aan den IJssel	74	-4	0	0	-4	0	-4	0	-4	0	-4
Nieuwkoop	98	-19	26	-14	-7	0	0	0	0	0	0
Nieuw-Lekkerland	71	-7	0	-13	-19	0	-7	0	-7	0	-7
Noordwijk	95	-1	0	0	-1	0	-1	0	-1	0	-1
Noordwijkerhout	32	30	6	0	30	0	30	0	30	0	30
Nootdorp-Pijnacker	76	-1	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Oegstgeest	86	6	0	0	6	0	6	0	6	0	6
Oostflakkee	52	-6	0	-2	-9	0	-6	0	-6	0	-6
Oud-Beijerland	33	-21	43	-48	-26	-27	-5	-7	0	0	0
Ouderkerk	98	-20	51	-30	0	-10	0	0	0	0	0
Papendrecht	11	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1
Reeuwijk	99	-16	4	-4	-16	0	-13	0	-13	0	-13
Ridderkerk	24	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0
Rijnsburg	90	3	0	0	3	0	3	0	3	0	3
Rijnwoude	75	-5	6	0	0	0	0	0	0	0	0
Rijswijk	16	4	0	0	4	0	4	0	4	0	4
Rotterdam	29	-16	0	-129	-145	-102	-118	-76	-92	-49	-66
Rozenburg	5	-2	1	0	-1	0	-1	0	-1	0	-1
Sassenheim	14	25	10	0	25	0	25	0	25	0	25
Schiedam	10	-2	17	-29	-13	-12	0	0	0	0	0
Schipluiden	83	3	0	0	3	0	3	0	3	0	3
Schoonhoven	90	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0
s-Gravendeel	56	-5	24	-17	0	0	0	0	0	0	0
s-Gravenhage	7	0	36	-35	0	-12	0	0	0	0	0
s-Gravenzande	7	22	18	0	22	0	22	0	22	0	22
Sliedrecht	15	13	15	0	13	0	13	0	13	0	13
Spijkenisse	48	-8	0	-20	-28	-5	-14	0	-8	0	-8
Strijen	54	8	0	0	8	0	8	0	8	0	8
Ter Aar	91	-3	3	-3	-3	0	0	0	0	0	0
Valkenburg ZH	3	11	39	-1	10	0	11	0	11	0	11
Vianen	2	27	19	0	27	0	27	0	27	0	27
Vlaardingen	57	-15	0	-42	-57	-26	-40	-9	-24	0	-15
Vlist	97	0	42	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorhout	80	9	8	0	9	0	9	0	9	0	9
Voorschoten	89	-7	2	0	-6	0	-6	0	-6	0	-6

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 7 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 8 euro	Per saldo effect	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect
Waddinxveen	55	2	28	0	2	0	2	0	2	0
Warmond	95	5	0	0	5	0	5	0	5	0
Wassenaar	100	-13	0	0	-13	0	-13	0	-13	0
Wateringen	87	-8	0	-16	-24	0	-8	0	-8	0
Westvoorne	81	27	28	0	27	0	27	0	27	0
Zederik	17	20	44	0	20	0	20	0	20	0
Zevenhuizen-Moerkapelle	80	5	9	0	5	0	5	0	5	0
Zoetermeer	78	-39	34	-82	-86	-61	-65	-40	-44	-19
Zoeterwoude	28	16	70	0	16	0	16	0	16	0
Zwijndrecht	37	-7		-19		0		0		0
Zeeland										
Borsele	9	-13	70	-55	0	-31	0	-7	0	0
Goes	11	-24	92	-61	0	-41	0	-22	0	-2
Hulst	24	4		0	4	0	4	0	4	0
Kapelle	19	-3	20	-6	0	0	0	0	0	0
Middelburg	22	-2	0	-19	-21	-1	-4	0	-2	0
Noord-Beveland	4	-17	99	-14	0	0	0	0	0	0
Reimerswaal	12	-2	19	-6	0	0	0	0	0	0
Schouwen-Duiveland	18	-2	0	0	-2	0	-2	0	-2	0
Sluis	1	6	77	0	6	0	6	0	6	0
Terneuzen	0	-7		-36		-15		0		0
Tholen	13	9	26	0	9	0	9	0	9	0
Veere	1	10	5	0	10	0	10	0	10	0
Vlissingen	8	-8	21	-62	-49	-43	-30	-25	-12	-6
Noord-Brabant										
Aalburg	84	0	6	0	0	0	0	0	0	0
Alphen-Chaam	82	9	38	0	9	0	9	0	9	0
Asten	94	20	0	0	20	0	20	0	20	0
Baarle-Nassau	22	3	32	0	3	0	3	0	3	0
Bergen op Zoom	47	4	1	-10	-5	0	4	0	4	0
Bergeijk	93	19	19	0	19	0	19	0	19	0
Bernheze	72	1	0	0	1	0	1	0	1	0
Best	16	20	7	0	20	0	20	0	20	0
Bladel	83	16	9	0	16	0	16	0	16	0
Boekel	52	9	0	0	9	0	9	0	9	0
Boxmeer	82	4	0	0	4	0	4	0	4	0
Boxtel	72	4	13	0	4	0	4	0	4	0
Breda	38	6	12	0	6	0	6	0	6	0
Cranendonck	65	9		0	9	0	9	0	9	0
Cuijk	8	15	0	0	15	0	15	0	15	0
Deurne	97	9	5	0	9	0	9	0	9	0
Dongen	38	7	13	0	7	0	7	0	7	0
Drimmelen	56	10	4	0	10	0	10	0	10	0
Eersel	97	-3	26	0	0	0	0	0	0	0

	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	
Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog											
Eindhoven	44	8	0	-4	4	0	8	0	8	0	8
Etten-Leur	23	5	0	0	5	0	5	0	5	0	5
Geertruidenberg	13	18	5	0	18	0	18	0	18	0	18
Geldrop	30	12	15	0	12	0	12	0	12	0	12
Gemert-Bakel	68	11	0	0	11	0	11	0	11	0	11
Gilze en Rijen	47	10	0	0	10	0	10	0	10	0	10
Goirle	65	8	17	0	8	0	8	0	8	0	8
Grave	84	-2	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Haaren	99	6	0	0	6	0	6	0	6	0	6
Halderberge	53	14	8	0	14	0	14	0	14	0	14
Heeze-Leende	96	13	0	0	13	0	13	0	13	0	13
Helmond	66	-16	0	-35	-51	-16	-31	0	-16	0	-16
Heusden	25	18	9	0	18	0	18	0	18	0	18
Hilvarenbeek	93	9	0	0	9	0	9	0	9	0	9
Laarbeek	25	15	10	0	15	0	15	0	15	0	15
Landerd	73	13	25	0	13	0	13	0	13	0	13
Lith	96	7	0	0	7	0	7	0	7	0	7
Loon op Zand	59	8	0	0	8	0	8	0	8	0	8
Maasdonk	88	11	0	0	11	0	11	0	11	0	11
Mierlo	83	12	3	0	12	0	12	0	12	0	12
Mill en Sint Hubert	72	12	50	0	12	0	12	0	12	0	12
Moerdijk	41	7	19	-38	-12	0	7	0	7	0	7
Nuenen c.a.	99	-19	5	-15	-29	0	-14	0	-14	0	-14
Oirschot	60	20	38	0	20	0	20	0	20	0	20
Oisterwijk	82	15	0	0	15	0	15	0	15	0	15
Oosterhout	35	7	6	0	7	0	7	0	7	0	7
Oss	26	8		0	8	0	8	0	8	0	8
Reusel- De Mierden	98	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0
Roosendaal	53	5	7	0	5	0	5	0	5	0	5
Rucphen	49	8	22	0	8	0	8	0	8	0	8
Schijndel	12	20	0	0	20	0	20	0	20	0	20
s-Hertogenbosch	43	0	0	-11	-11	0	0	0	0	0	0
Sint-Anthonis	81	9	32	0	9	0	9	0	9	0	9
Sint-Michielsgestel	85	2	0	0	2	0	2	0	2	0	2
Sint-Oedenrode	42	16	25	0	16	0	16	0	16	0	16
Someren	21	18	3	0	18	0	18	0	18	0	18
Son en Breugel	70	3	0	0	3	0	3	0	3	0	3
Steenbergen	9	0	46	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilburg	7	5	9	0	5	0	5	0	5	0	5
Uden	42	2	8	0	2	0	2	0	2	0	2
Valkenswaard	74	4	0	0	4	0	4	0	4	0	4
Veghel	66	11	9	0	11	0	11	0	11	0	11
Veldhoven	19	10	3	0	10	0	10	0	10	0	10
Vught	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendeckering (incl. compensatie)	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 6 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 7 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 8 euro Per saldo effect	Maximering tarieven op 9 euro	Maximering tarieven op 9 euro Per saldo effect
Waalre	63	16	2	0	16	0	16	0	16
Waalwijk	20	6	0	0	6	0	6	0	6
Werkendam	50	7	18	0	7	0	7	0	7
Woensdrecht	46	11	22	0	11	0	11	0	11
Woudrichem	71	6	15	0	6	0	6	0	6
Zundert	39	15	32	0	15	0	15	0	15
Limburg									
Ambt Montfort	49	13	8	0	13	0	13	0	13
Arcen en Velden	48	6	0	0	6	0	6	0	6
Beek	72	-2	18	-6	0	0	0	0	0
Beesel	28	19	0	0	19	0	19	0	19
Bergen L	74	12	0	0	12	0	12	0	12
Brunssum	55	-1	17	-3	0	0	0	0	0
Echt	47	11	15	0	11	0	11	0	11
Eijsden	83	17	27	0	17	0	17	0	17
Gennep	40	18	18	0	18	0	18	0	18
Gulpen-Wittem	82	-7	15	-9	-1	0	0	0	0
Haelen	39	21	0	0	21	0	21	0	21
Heel	20	17	0	0	17	0	17	0	17
Heerlen	79	-9	25	-38	-23	-18	-3	0	0
Helden	56	9	18	0	9	0	9	0	9
Heythuysen	34	22	0	0	22	0	22	0	22
Horst aan de Maas	60	-10	49	-13	0	0	0	0	0
Hunsel	66	10	1	0	10	0	10	0	10
Kerkrade	62	-18	0	-51	-68	-34	-51	-16	-34
Kessel	68	13	5	0	13	0	13	0	13
Landgraaf	89	-14	6	-25	-33	-9	-17	0	-8
Maasbracht	48	16	0	0	16	0	16	0	16
Maasbree	74	4	31	0	4	0	4	0	4
Maastricht	61	-7	0	-28	-35	-3	-10	0	-7
Margraten	85	8	7	0	8	0	8	0	8
Meerlo-Wanssum	92	5	9	0	5	0	5	0	5
Meerssen	92	-1	0	0	-1	0	-1	0	-1
Meijel	12	17	25	0	17	0	17	0	17
Mook en Middelaar	95	-5	5	0	0	0	0	0	0
Nederweert	76	8	1	0	8	0	8	0	8
Nuth	62	5	26	0	5	0	5	0	5
Onderbanken	91	-14	10	-7	-11	0	-4	0	-4
Roerdalen	54	8	20	0	8	0	8	0	8
Roermond	16	4	0	0	4	0	4	0	4
Roggel en Neer	43	20	47	0	20	0	20	0	20
Schinnen	87	0	0	0	0	0	0	0	0
Sevenum	94	-1	28	0	0	0	0	0	0
Simpelveld	93	-20	1	-17	-36	0	-20	0	-19

Woonlastenindex: 0 = laag, 100 = hoog	Afschaffing gebruikersheffing woningen (incl. compensatie)	Mogelijke opbrengstverhoging via kostendekking	Maximering tarieven op 6 euro	Maximering tarieven op 7 euro	Maximering tarieven op 8 euro	Maximering tarieven op 9 euro	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect	Per saldo effect
Sittard-Geleen	48	0	2	-39	-37	-13	-11	0	0	0
Stein	36	-1		0		0		0	0	
Swalmen	55	8	21	0	8	0	8	0	8	8
Thorn	67	16	0	0	16	0	16	0	16	16
Vaals	10	19	33	0	19	0	19	0	19	19
Valkenburg aan de Geul	91	-7	2	-12	-18	0	-6	0	-6	-6
Venlo	88	-14	28	-52	-38	-29	-15	-6	0	0
Venray	92	-1	0	-27	-28	-4	-5	0	-1	-1
Voerendaal	21	15	5	0	15	0	15	0	15	15
Weert	58	13	2	0	13	0	13	0	13	13
Flevoland										
Almere	46	-9	0	-19	-29	-3	-12	0	-9	-9
Dronten	36	1	0	0	1	0	1	0	1	1
Lelystad	58	-37	33	-101	-105	-83	-87	-65	-69	-47
Noordoostpolder	56	1	2	0	1	0	1	0	1	1
Urk	62	-5	8	-5	-2	0	0	0	0	0
Zeewolde	19	2	1	0	2	0	2	0	2	2

Verkrijgbaar in de reeks COELO-rapporten:

- 94-1 M.A. Allers, C.A. de Kam, *Advies over de kostentoedeling van waterschappen*, 1994.
- 95-1 M.A. Allers, C.G.M. Sterks, *Naar een geïntegreerd stelsel voor gesubsidieerde arbeid? Evaluatie van de voorstellen van de commissie Houben*, 1995.
- 95-2 M.A. Allers, *Inkomenseffecten van het gemeentelijk kwijscheldingsbeleid*, 1995.
- 96-1 C.G.M. Sterks, M.A. Allers, *Herziening van de financiële verhouding en de lokale lastendruk*, 1996.
- 96-2 M.A. Allers, *Financiële gevolgen van de verruiming van het kwijscheldingsbeleid van de gemeente Groningen*, 1996.
- 96-3 M.A. Allers, *Profijt van de gemeentelijke overheid. De invloed van het gemeentebeleid op de koopkracht van de minima in Groningen*, 1996.
- 96-4 M.A. Allers, *De Armoedenota en het minimabeleid in de gemeente Delfzijl*, 1996.
- 96-5 C.A. de Kam, M.A. Allers, *Om de loongrens. Verkenning van gevolgen van grondslag-versmalling bij de premieheffing voor de Ziekenfondswet*, 1996.
- 97-1 M.A. Allers, *Tariefdifferentiatie in de OZB en de fiscale concurrentiepositie van de gemeente Groningen*, 1997.
- 97-2 C.G.M. Sterks, *Alternatieven voor milieuleges*, 1997.
- 97-3 M.A. Allers, *Gemeentelijke woonlasten voor water- en walbewoners vergeleken*, 1997.
- 97-4 A.J.W.M. Verhagen, *Criteria aan de verdeelmaatstaven van specifieke uitkeringen*, 1997.
- 98-1 M.A. Allers, *De invloed van de burger op de gemeentelijke belastingdruk*, 1998.
- 99-1 M.A. Allers, *Gemeentelijk minimabeleid en armoedeval*, 1999.
- 99-2 M.A. Allers, *Armoedebelaid en armoedeval in Vlaardingen*, 1999.
- 00-1 A.J.W.M. Verhagen, *COELO-Overzicht specifieke uitkeringen 1999, 2000*.
- 00-2 M.A. Allers, *Armoedebelaid en armoedeval in Soest*, 2000.
- 00-3 K. Grit, *Dynamiek van de lokale overheid. Economisering in Tilburg*, 2000.
- 00-4 M.A. Allers en A. Veenkamp, *Een woonlastenfonds voor Groningen?*, 2000.
- 00-5 M.A. Allers, *Armoedebelaid en armoedeval in Alphen aan den Rijn*, 2000.
- 00-6 M.A. Allers, *Armoedeval in Amsterdam, 2000-2001*, 2000.
- 00-7 M.A. Allers, *Het decentrale belastinggebied, de kwaliteit van de lokale afweging en de politieke participatie*, 2000.
- 01-1 A.J.W.M. Verhagen, *Voorstel voor wijziging van de Financiële-verhoudingswet en enkele andere wetten*, 2001.
- 02-1 E. Gerritsen, M.A. Allers, *Weerstandvermogen en vermogenspositie gemeente Apeldoorn*, 2002.
- 02-2 E. Gerritsen, *Begrotingsvergelijking gemeente Zaanstad*, 2002.
- 02-3 M.A. Allers, *Armoedebelaid en armoedeval in Heerlen*, 2002.
- 02-4 M.A. Allers, *Herverdeeleffecten van de voorgenomen afschaffing van de OZB op woningen*, 2002.
- 02-5 E. Gerritsen, *Stille reserves van gemeenten*, 2002.
- 03-1 M.A. Allers, *Belastingoverzicht grote gemeenten 2003*, 2003.
- 03-2 M.A. Allers, *Koopkrachteffecten van afschaffing van de gebruikersheffing van de OZB op woningen*, 2003.
- 03-3 C. Hoeben, *Wie betaalt wat? kostentoedeling bij waterschappen*, 2003.
- 04-1 M.A. Allers, *Belastingoverzicht grote gemeenten 2004*, 2004.

Bovenstaande rapporten kunnen worden gedownload van Internet (www.coelo.nl), of besteld bij COELO, postbus 800, 9700 AV Groningen, telefoon 050 3637018.

Andere COELO-uitgaven:

Diverse auteurs, *Atlas van de lokale lasten*. Verschijnt jaarlijks sinds 1997.

E. Gerritsen en M.A. Allers, *Decentrale Overheden in Balans? Een atlas van de vermogensposities van de decentrale overheden*, April 2001.

M.A. Allers en J. den Heeten, *Armoedeval: is ontsnappen mogelijk?*, COELO/SGBO, bundel bij het gelijknamige symposium te Leeuwarden, 20 maart 2000.

Meer informatie over COELO en COELO-publicaties is beschikbaar op Internet: www.coelo.nl